

**TÜRKİYE
DİYANET
VAKFI**

ŞUBAT - MART 2000 • SAYI : 66

haber bülteni

✓ TÜRKİYE DİYANET VAKFI
25 YAŞINDA

✓ ANTALYA YAYINEVİMİZ
HİZMETE AÇILDI

✓ 29 MAYIS HASTANESİ

✓ ÖĞRENCİLER
ÇANKAYA KÖŞKÜNDE

✓ KURBAN KAMPANYASI'NA BÜYÜK İLGİ

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

HABER BÜLTENİ
Şubat 2000
SAYI : 66

Sahibi

Türkiye Diyanet Vakfı Adına
Mehmet KERVANCI
Genel Müdür

Yayın Koordinatörü

Süreyya BALKIŞ
Genel Müdür Yardımcısı

Yazı İşleri Müdürü

Yusuf ERDOĞDU
Basın - Yayın ve Halkla İlişkiler
Müdürü

Yayına Hazırlayan

Mehmet Şükrü EROĞLU
Yüksel SEZGİN

Grafik & Tasarım

Mehmet ÖZTÜRK

Dağıtım Sorumlusu

Fehmi YILMAZ

Adres

Dr. Mediha Eldem Sokak No: 72/B
06640 Kocatepe - Ankara
Tel: (0312) 417 12 35 • Fax : 417 12 45

Baskı

TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYIN MATBAACILIK ve TİC. İŞL.

Mithatpaşa Cd. No: 62/B 06420 • Kızılay / ANKARA
TEL : (0312) 425 27 75 • Fax : 417 00 09

Renk Ayrımı

Çağdaş - 230 65 59 - Ankara

İÇİNDEKİLER

Başyazı	1
ÖĞRENCİLER ÇANKAYA KÖŞKÜNDE	2
HİZMETTE 25 YIL	8
İRTİCADAN FÜTÜRİZME YENİ AKIMLAR VE GENÇLİK	12
16. YAYINEVİMİZ ANTALYALILARIN HİZMETİNDE	20
29 MAYIS HASTANESİ	26
Sağlığınız Bizim İçin Önemli	
KURBAN KAMPANYASI	32
İSTİKLAL MARŞIMIZIN KABULÜ	33
Hız. ALI (r.a.)	34
2000'LI YILLARDA DİN VE İNSAN	36
ŞUBE FAALİYETLERİ	38
YAHYA KEMAL'I ANLAMAK	40

Başyazı

21. Yüzyıla girdiğimiz şu günlerde Türkiye Diyanet Vakfı'nın başarıyla geçen 25. yılını kutlamanın sevincini yaşıyoruz. Geriye dönüp baktığımızda toplum menfaatine sunduğumuz hizmetler bizleri mutlu kılmakta, halkımızın bize duyduğu güven, gösterdiği teveccüh ve yakın destek, ileriye dönük büyük projeler geliştirmemizde bize cesaret ve şevk vermektedir.

Sizlerin de bildiği gibi temelinde Allah rızası, hayır duygusu, insan sevgisi yatan vakıflar İslâm dünyasında çok yaygın bir nitelik kazanmıştır. Bunun sebebi, İslam dininin hayrî ve sosyal hizmetlere verdiği önemdir. Bu sebeple, çok güçlü ve yaygın bir Türk vakıf geleneği oluşmuş, özellikle Osmanlılar döneminde çeşitli alanlarda toplumumuza vakıflar yoluyla önemli hizmetler sunulmuştur. Bu gelenek, aynı zamanda **devlet-millet işbirliğinin** ve **bütünleşmesinin** de bir göstergesi olmuştur.

Milletimiz her zaman devlete ait olan sosyal görevlerin noksansız olarak yerine getirilmesine yardımcı ve destek olmak amacıyla gönüllü kuruluşlar meydana getirmiştir. Bu gönüllü kuruluşlardan birisi olan **Türkiye Diyanet Vakfı**, Türk vakıf geleneğini günümüzde de yaşatmak amacıyla kurulmuştur. Kuruluşundan günümüze kadar geçen zaman içerisinde **Diyanet İşleri Başkanlığı** mensuplarının üstün gayretleri, yüce milletimizin teveccühü ve devletimizin desteği ile kısa zamanda gelişmiş, güçlenmiş ve bugünkü seviyesine ulaşmıştır.

Türkiye Diyanet Vakfı, Türk Vakıf geleneğini bünyesinde yaşatan ve Türk milletinin feragat, fedakarlık ve yardımlaşma gibi hasletlerine tercüman olan, gücünü bu gelenekten alan bir kuruluştur. Vakfımız 1975 yılında dinî, millî ve hayrî gayelerle ve bir avuç insanın alkışa layık cesaretiyle kurulmuştur. Hiç şüphe yok ki bu cesaretin asıl istinat nok-

Mehmet Kervancı • Genel Müdür

tası, halkımızın hizmete olan tutkusu, hayır-severliği ve her türlü övgünün üzerindeki millî hasletleridir. Nitekim bu inanç halkımızca da tescil edilmiştir.

Türkiye Diyanet Vakfı 1975 yılında çok küçük bir sermaye ile kurulmuş olmasına rağmen çok kısa bir sürede halkımızın desteğiyle büyüyüp gelişmiş ve günümüzde dünyanın neredeyse her kıt'asında hizmet verir hâle gelmiştir.

Siz değerli vatandaşlarımızın desteğiyle bugünkü seviyesine ulaşan Vakfımız, milletin bize duyduğu güvene layık olmak için, ilk kurulduğu günkü heyecanla **devlet-millet menfati** doğrultusunda hizmet sunmaya devam edecektir. **"İki günü eşit olan zıyadadır"** sözünden hareketle, Vakfımız daima hizmette ileri gitme, milletimizin dertlerine çözüm üretme ve insanlığa kalıcı hizmetler sunma hedefine kitlenmiş durumdadır.

Vakfımızın bugünkü seviyesine gelmesinde büyük desteği olan siz değerli vatandaşlarımızın, ileriye dönük hizmetlerimiz için desteğinin artarak devam edeceğine inancı tamdır.

Bu vesileyle halkımızın geçen kurban bayramını tebrik ederken, Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakfımızın müştereken açtığı kurban kampanyasına özellikle bu yıl kamuoyunda yapılan bir çok olumsuz propagandaya rağmen büyük bir destekle katılarak, yapılacak hayırlı hizmetler için bize güç veren vatandaşlarımıza da şükranlarımı sunuyorum.

Saygılarımla.

Öğrenciler Çar

*İslâm kardeşlik
dinidir. İyilik
dinidir, barış*

*dinidir ve İslâmı doğru
anlamak lazımdır.*

*İslâmı Kur'an-ı
Kerim'in ifade ettiği
şekilde anlamalıdır.*

*Hz. Peygamberimizin
hadisleri istikametinde
anlamak lazımdır ve
büyük İslâm ulemasının,
bütün İslâm dünyasının
her köşesinden, gösterdiği,
anlattığı şekilde
anlamalıdır.*

Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yurtdışından getirilerek ülkemizde eğitime tabi tutulan ve bütün ihtiyaçları yine Türkiye Diyanet Vakfı tarafından karşılanan öğrenciler, kendilerine sağlanan bu imkana teşekkür etmek amacıyla, Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütvevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, Vakıf Genel Müdürü Mehmet Kervancı ve Genel Müdür Yardımcısı Recep Yıldırım nezaretinde Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'i ziyaret ettiler.

Öğrencileri Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde kabul eden Cumhurbaşkanımız

Süleyman Demirel, bu ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu tür hizmetlerini önemli bulduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel öğrencilere hitaben bir konuşma yaptı ve konuşmasında şöyle dedi:

✓ **Süleyman DEMİREL**
Cumhurbaşkanı

Değerli hocamız, sevgili çocuklar, gençler, beni ziyarete geldiniz, hepinize teşekkür ederim. Diyanet Vakfımızın bu eğitim hizmetini büyük bir takdirle kar-

şıyorum ve İslâm dünyasının çeşitli köşelerinden gelen sizleri burada kucaklamaktan fevkalade mutluyum. Dünyanın 4,5 milyar nüfusu var ve bu 4,5 milyar nüfusun 1,5 milyarı müslüman. Bu 1,5 milyar müslümanın bulunduğu dünya coğrafyasında 55 tane de devlet var. Nüfusunun çoğunluğu müslüman olan Türkiye bunlardan biridir ve Türkiye nüfusunun %99'u müslümandır. Müslümanlığın en iyi öğrenildiği ve müslümanlık ibadetlerinin en iyi yapıldığı ülklerden biridir Türkiye. Buraya gelip İslâmî bilgileri öğrenmek, İslâmî ilimleri öğrenmek sizin için bahtiyarlıktır. Yüce Peygamberimiz ilim Çin'deyse oraya

kaya Köşkünde

kadar gidin buyurmuştur. Keza Kur'an-ı Kerim "İkra" -oku- diye başlamıştır. Okumak, öğrenmek, cehaletten kurtulmak diye başlamıştır. Okumak, öğrenmek, cehaletten kurtulmak, ki, cehalet en büyük karanlıktır. Aydınlığa çıkmak İslâmın en büyük hedefidir. İslâm kardeşlik dinidir. İyilik dinidir, barış dinidir ve İslâmı doğru anlamak lazımdır. İslâmı Kur'an-ı Kerim'in ifade ettiği şekilde anlamalıdır. Hz. Peygamberimizin hadisleri istikametinde anlamak lazımdır ve büyük İslâm ulemasının, bütün İslâm dünyasının her köşesinden, gösterdiği, anlattığı şekilde anlamalıdır. İslâma hurafe karışmıştır, bidat da karıştırmışlar-

dır. Türkiye bunların hepsini ayıklamıştır. İslâmın gerçek akideleriyle okunduğu, öğrenildiği yer Türkiye'dir. Türkiye sizin genç zihinlerinize kavga koymaz, genç zihinlerinize ideoloji koymaz, genç zihinlerinize insanlara düşmanlık koymaz, halklarınıza düşmanlık koymaz. Hep iyiliğin güzelliğini okutulduğu, gerçek akidelerin öğretildiği yerdesiniz.

Buradan güzel şeyler öğrenerek gidin. Ülkelerinizde burada öğrendiğiniz güzel şeyleri başka insanlara nakledin, insanlara hizmet edin. Din geri geliyor. Yeni devir, bu... Bu devirde bir Allah'a inanan dinler, ki, bu tevhid akidesidir.

Herkes birbirini hoşgörüyü kabul edecektir. Çatışma yerine uzlaşma ve herkesin kendi istikametinde gitmesi; "Le-küm, diniküm veliyedin" yani herkes kendi dininde, kendi istikametinde açıklanır, başkasını hoşgörecektir. Bizim büyük ulemamız öyle görmüş. Hoca Ahmed Yesevi "İncinsen de incitme" diyor. Işık saçıyor Orta Asya'nın ortasında. Mevlana bâza bâza; "gel" diyor. "Kim olursan ol gel" diyor, müsamahalı. Yunus "Yaratılanı severim yaratan-dan ötürü" diyor. Bu insan sevgisi bakın dünyanın her tarafından sizleri biraraya getirmiştir. Yüce dinimizde hep iyilik vardır, güzellik vardır, dostluk vardır, kardeşlik vardır. Müsamaha vardır ve Bakara Suresi'nin 256. ayetinde de "Dinde zorlama yoktur" der. Kimseyi zorlamaz. Yüce Allah Peygamberimize sen tebliğ ile mükellefsin, yani vahiyle sana ulaştırdığım emirlerimi insanlığa tebliğ et. Bu vahiy bütün insanlardır. Tebliğ bütün insanlardır. Dili, dini, rengi, şekli, şemali, doğduğu yer, cinsi, bütün insanları birarada toplayan din, yüce İslâm dinidir. Onun mensubu olmaktan övünç duyuyoruz. Onu iyi öğrenmek elinize geçen bir fırsattır. O fırsat burdadır ve tekrar tekrar adına giden yolu, sıratı mustagimi, doğru yolu size gösteren, bu yüce dinin icaplarını ve özünü size anlatmaya çalışan değerli bilim adamlarımıza ve hocalarımıza size verdikleri feyz için teşekkür ediyorum. Büyük hizmet yapıyorsunuz. Bu hizmet din adına yapılmaktadır. İslâm adına yapılmaktadır, bunu takdirle karşılıyorum. Hz. Peygamber buyurur ki, bilenle bilmeyen hiç bir olur mu? Yani bu cahilliği bitirme ve bilime kavuşma demektir. Zihinleriniz aydınlık, gönülleriniz aydınlık olsun. İyilikle dolu olsun, Yine başka bir şeyde söyleyim: Emri bil mağruf, nehyi anil münker; doğrunun peşinden gidin yanlış yapmayın hayatınızın düsturu olsun.

✓ **Mehmet Nuri YILMAZ**
Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı
Mütevelli Heyeti Başkanı

Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz kendilerini ve öğrencileri Çankaya Köşkü'nde kabul etmesinden dolayı Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e şükranlarını sunarak, özellikle Türkiye Diyanet Vakfı'nın yurtdışına yönelik eğitim faaliyetleri hakkında bilgi verdi.

Mehmet Nuri Yılmaz yaptığı konuşmada şunları söyledi:

"Yüksek malumları olduğu üzere; Diyanet İşleri Başkanlığı ile Türkiye Diyanet Vakfı, kurulduğu günden beri toplumumuzun bütün kesimlerini kucaklama temel felsefesinden hareketle çalışmalarına devam etmektedir. Gerek yurtiçinde, gerekse yurtdışında yapılan çalışmalarımızda takip edilen yegane ilke, milletimizin âli menfaatlerini korumak ve devletimizin milli siyasetine bağlı kalmak olmuş ve olmaya devam etmektedir. Bütün bu hizmetlerin yürütülmesi sırasında başta zât-ı âlileriniz olmak üzere devlet organlarının maddi, manevi ve moral desteğini yanımda, hamiyetperver halkımızın her geçen gün artarak devam eden teveccühlerini de arkamızda hissetmemiz, bizlere hizmet aşkı vermekte ve karşımıza yeni ufuklar açmaktadır. Bu ufuk, 1990'dan sonra dünyamızda meydana gelen büyük değişikliklerle iyiden iyiye aralanmış, ülkemizin AB'ne aday kabul edilmesiyle tamamen açılmış bulunmaktadır.

Zât-ı âlilerinizin tabiriyle "Bir ayağı Asya'da, bir ayağı Avrupa'da bulunan ve bulunduğu bölgede bir istikrar abidesi gibi yükselen...." Türkiye Cumhuriyeti'nin bir sivil toplum kuruluşu olan Türkiye Diyanet Vakfı, dünyanın üçüncü bin yıla adım attığı bu günlerde, kendisini her zamankinden daha çok çalışmak zorunda hissetmekte, geleceğe yönelik çalışma planlarını bu perspektif doğrultusunda yapmak azim ve kararlılığındadır.

Devletlerin ekonomik ve sosyal hayatındaki paylarının azaldığı, kamu kesiminin giderek küçüldüğü ve özelleştirmenin kaçınılmaz bir olgu olarak karşımıza çıktığı günümüzde, kamudan boşalan hizmet alanlarında özel sektörün devreye girdiği malumdur. İşte bu noktada Türkiye Diyanet Vakfı da aslında kamu hizmeti sayılan bir çok alanda insanımıza hizmet götürmektedir. Türkiye Diyanet Vakfı'nın milletimize sunduğu hizmetlerin hemen hepsi birer kamu hizmeti niteliğinde olmakla ve bu yönüyle halkımız tarafından takdirle karşılanmakla birlikte, bu hizmetlerden özellikle eğitim hizmetleri, bizim için ayrı bir önem kazanmış bulunmaktadır.

Vakfımız, istikbalimizin teminatı ve milletimizin ebediyete kadar yaşamasının garantisi olan gençlerimizin eğitime ayrı bir ehemmiyet vermektedir. Vakfımızın eğitim hizmetlerindeki temel gayesi; milli, manevi ve kültürel değerlerimizle mücehhez, ancak modern dünyanın gerçeklerini de bilen ve zihnini bu gerçeklere uygun pozitif bilimlerle donatmış nesiller yetiştirmektir. Eğitim

hizmetlerimiz, öğrenci yurdu açmak, öğrencilere burs vermek ve okul işletmeciliği yapmak şeklinde sıralanabilir.

Türkiye Diyanet Vakfı Genel Merkezi olarak yurdumuzun muhtelif şehirlerinde açmış olduğumuz ve 2738 yatak kapasitesi bulunan 10 ayrı yurtta barınan öğrenci sayısı bugün için 2000, bugüne kadar ise yaklaşık 14.000'dir. Vakfımızdan 1999-2000 öğretim yılında burs alan öğrenci sayısı halen 5542, bugüne kadar burs alan öğrenci sayısı ise 46.367'dir.

Yurt sathına yayılmış olan 918 il ve ilçe şubemiz tarafından işletilen ve toplam öğrenci kapasitesi 23.461 olan 240 adet öğrenci yurdunda şu anda barınmakta olan öğrenci sayısı da 21.000 civarındadır. Bu rakamlar da göstermektedir ki; Türkiye Diyanet Vakfı, ülkemizin eğitim ihtiyacına önemli bir katkıda bulunmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın yardım ve desteğiyle, devletimizin dış siyasetine paralel olarak ilgili ülkelerin müracaatları üzerine kendi üniversiteleri bünyesinde olmak üzere Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan, Kazakistan ve Bulgaristan'da açılmış bulunan İlahiyat Fakülteleri ve Yüksek İslam Enstitüleri'nde okuyan öğrenci sayısı halen 673, buralardan mezun olan öğrenci sayısı ise 213'tür. Azerbaycan, Türkmenistan ve Kırgızistan'daki İlahiyat Fakülteleri'nden mezun olan 22 soydaş öğrenci halen Ankara, İstanbul ve Bursa'daki İlahiyat Fakülteleri'nde Yüksek lisans ve

*"Vakfımızın
 eğitim hizmetlerindeki
 temel gayesi; milli, manevi ve
 kültürel değerlerimizle mücehhez,
 ancak modern dünyanın
 gerçeklerini de bilen ve
 zihnini bu gerçeklere uygun
 pozitif bilimlerle donatmış
 nesiller yetiştirmektir."*

doktora öğrenimlerine devam etmektedir. Bu öğrencilerin, öğrenimlerini müteakiben ülkelerindeki İlahiyat Fakülteleri'nde öğretim elemanı olarak görev yapmaları planlanmaktadır.

Azerbaycan, Romanya, Bulgaristan Türkmenistan ve Nahçıvan gibi ülke ve özerk bölgelerde açılan 7 ayrı ilahiyat temayüllü ve pedagoji lisesinde okuyan öğrenci sayısı ise bugün için 1.158'dir. Yurtdışında açılmış bulunan bu okullarda eğitim gören öğrencilerin her türlü eğitim, barınma ve diğer sosyal ihtiyaçları ile Türkiye'den gönderilen öğretmen ve öğretim üyelerinin ücretleri Vakfımız tarafından karşılanmaktadır.

Bulgaristan, Afganistan, Dağıstan, Nijerya, Azerbaycan, Arnavutluk, Batı Trakya ve KKTC gibi ülke ve bölgelerden çeşitli seviyelerde öğrenim görmek üzere getirilen öğrenci sayısı şu anda 177'dir. Hazırlık sınıflarını Türkiye'de okuyan yurtdışındaki İlahiyat Fakülteleri'nden gelen öğrencilerle birlikte bu sayı 372'ye (ülkemizdeki çeşitli okullarda Vakfımız desteği ile ilgili ülkelerde açılan okullarda okuyan toplam öğrenci sayımız 2008'e) ulaşmaktadır. Bu öğrencilerin ülkelerine gidiş-dönüş biletlerine, hatta Türkiye içinde gezdirilmelelerine varıncaya kadar her türlü masrafları yine Vakfımızca karşılanmaktadır. Bursa ve İzmit/Bozyazı'da yabancı uyruklu öğrencilere hizmet verilmek üzere kurulmuş bulunan iki adet öğrenci yurdunda halen 122 soydaş ve dindaş öğrenci barınmaktadır.

Ayrıca Türkiye'de çeşitli fakültelerde eğitim gören 32 ayrı ülkeden toplam 555 yükseköğrenim öğrencisine öğrenimleri süresince burs tahsis etmiş bulunmaktayız.

İlgili ülkelerdeki yetkili makamların müracaatları üzerine yurtdışında açmış bulunduğumuz okullar, eğitilmek üzere Türkiye'ye getirilen öğrenciler ve burs tahsis ettiğimiz yabancı uyruklu öğrencilerle ulaşılmak istenilen temel gaye, soydaş ve dindaşlarımızın milli, dini ve kültürel kimliklerinin korunmasına yardımcı olmak, çeşitli dini akımların varlık mücadelesi verdiği ve özellikle bazı ülkelerin inanç transfer etmeye çalıştıkları bu bölgelerde, milletimizin büyük çoğunluğunca kabule şayan görülmüş İslam

lam Dini'nin gerçek akidelerinin yerleşmesini sağlamak, aydın, uyanık, din ve vicdan hürriyetine saygılı, çağımızın müspet ilimlerini özümsemiş din adamları yetiştirmek, en önemlisi de bu ülkelerle Türkiye Cumhuriyeti arasında kurulmuş bulunan dini, sosyal ve kültürel köprülerin sağlamlaşmasına katkıda bulunmaktır.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak, yurtiçinde ve yurtdışında yapmış olduğumuz bütün çalışmaları, milletimizin ve devletimizin bize tahsis etmiş olduğu kaynaklarla gerçekleştirdiğimiz elbette bilinçindeyiz. Bu bilinç içerisinde istediğimiz tek şey, yapılan harcamaların gayesine ulaşmasıdır. Yurtiçinde yapmış olduğumuz harcamalar şu veya bu şekilde mutlaka amacına ulaşmaktadır. Bizim için önemli olan yurtdışında yapılan harcamaların amacına ulaşması ve ülkemizin milli menfaatlerinin gerçekleştirilmesine yardımcı olmasıdır.

Bu konuda başta zât-ı devletleri olmak üzere devletimizin ilgili kurumlarının zaten var olan desteğinin artarak devam etmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Devletimizin, özellikle kamu ve özel sektör kuruluşları tarafından okul açılan ülkelerle olan ikili münasebetlerinde bu okulların da gündeme getirilmesinin, bu okullardan mezun olan gençlerin kendi ülkelerinde değerlendirilmesi ve kendi ülke kurumlarında istihdam edilmesi hususlarında söz konusu ülke yöneticileri nezdinde devletler seviyesinde girişimlerde bulunulmasının ülkemiz ve milletimiz için büyük faydalar sağlama adına inanmaktayız.

Takdir buyurulacağı üzere; yüreği ve gönlü Türkiye sevgisiyle dolu bir yabancı uyruklu öğrencinin, kendi ülke-

sinde önemli görevler üstlenmesi, mutlaka bu ülkelerle olan ilişkilerimize yansıyacak ve Türkiye Cumhuriyeti adına bir avantaj olarak karşımıza çıkacaktır.

Keyfiyeti bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

✓ Erşad Mahmudov
Öğrenci

Vakfımız tarafından Azerbaycan Bakü'de açılan İlahiyat Fakültesi'nde öğrenimini tamamlayan ve Vakfımız imkanlarıyla Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde doktorasını yapan Erşad Mahmudov Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e kendilerini kabul ettiklerinden dolayı şükranlarını ileterek, verilen imkanı en iyi şekilde değerlendireceklerini söyledi.

Uzun bir dönem İslâm'dan, Kur'an'dan ve Anadolu'dan mahrum bırakıldıklarını söyleyen Erşad Mahmudov "Efendim Zat-ı alinizin de mulumları olduğu üzere bizler uzun bir süre dinimizden, Kur'andan, Anadolu'daki kardeşlerimizden uzak düştük, mahrum bırakıldık. Milletimiz kitabını kaybetmişti, ama halkımız geleneklerini, törelerini, adetlerini, o yüce kitaptan öğrendiklerini gönüllerinde yaşatıyordu; bu değerleri hiçbir zaman kaybetmedi. İşte bunun içindir ki bu dönemin sona ermesiyle birlikte bu güzellikler tekrar günyüzüne kolaylıkla çıktı. Şimdi bizim amacımız Türkiye'den aldığımız ilim, sevgi ve kardeşlik ışığını ülkemize taşımaktır." dedi.

Bu imkanlara kavuşmayı yıllardır hayal ettiklerini ve bunun rüyasını gördüklerini ifade eden Erşad Mahmudov "Sayın Cumhurbaşkanım, yıllardır bizim hayalimizde var olan gerçekler, bu-

gün gözlerimizin önünde cereyan ediyor. Bu beklenen ve arzu edilen gerçekler sadece bireylerin arzuları değil tüm milletin özlemiydi. Bizler aynı milletin mensuplarıyız ama aynı devletleriz. Ama bugün biraradayız. Aynı duyguları, aynı hissiyatı, aynı inancı paylaşıyoruz ve aynı dertleri dert edinerek müşterek dertlerimize çözüm arıyoruz. Yıllar yılı bu hasretle, bu iştiaqla yaşadık. Ülkelerimizin birer temsilcisi olarak bugün Türkiye'deyiz. Bizi bağrına basan ve bize kucak açan Zat-ı Âlînin himayelerinde de millî kimliğimizi muhafaza ederek çağımızın müsbet ilimlerini de alarak eğitim görüyoruz." dedi.

Türkiye'nin kendileri için örnek bir model olduğunu ve Türkiye'de öğrendikleri bilgi ve tecrübeyi ülkelerine taşıyacaklarını söyleyen Erşad Mahmudov "Bizler burada Türkiye Diyanet Vakfı'nın verdiği imkanlarla öğrenimimize devam ediyoruz. Burada öğrendiğimiz bilgileri, kültürü ve edindiğimiz tecrübeyi milletimize taşıyacağız. Bu konuda azimli ve kararlıyız. Çünkü Türkiye bizim için her bakımdan örnek bir model teşkil etmektedir. Ve bizler aynı kültürden gelen insanlar olarak; diğer ülkelerdeki itibarımız ve sözümüzün daha da artması, Türk-İslâm âleminin güçlü olabilmesi ve dünyada sesini duyurabilmesi için iyi yetişmiş insanlara ihtiyacı olduğu düşüncesiyle, kendimizi en iyi şekilde yetiştirecek ve daima sizlerle dayanışma ve işbirliği içinde bulunacağız.

Bu duygu ve düşüncelerle Zat-ı Âlîlerine ve tüm Türk halkına bize gösterdiği hoşgörü ve verdiği destekten dolayı şükranlarımızı arz eder, bundan sonra da ilgi ve desteğinizin devamını dileriz." dedi.

✓ Mehmet KERVANCI Genel Müdür

Öğrencilerle Vakfımızda bir toplantı yapan ve öğrenciler onuruna bir yemek veren Vakfımız Genel Müdürü Mehmet Kervancı öğrencilere hitaben yaptığı konuşmada, Türkiye Diyanet Vakfı'nın yurtiçinde ve yurtdışında gerçekleştirdiği hizmetler hakkında özet bilgi verdi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın 1975 yılında kurulduğunu ve önemli hizmetlerle bugün 25 yılını doldurduğunu belirten Kervancı, "Değerli öğrenciler Türkiye Diyanet Vakfı bugün 25 yılını tamamlamış bulunmaktadır. Türkiye Diyanet Vakfı'nın kuruluş gayesi Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hizmetlerine destek olmaktır. Asıl amaç bu olmasına rağmen bunun yanında kültürel, sosyal ve eğitim faaliyetlerine de ağırlık veriyoruz." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın kültürel alanda gerçekleştirdiği hizmetler hakkında da bilgi veren Mehmet Kervancı, Vakfın yayıncılık alanında faaliyet gösteren bir işletmesinin olduğunu ve bu işletmenin kültür hayatımıza katkıda bulunmak amacıyla kitap neşrettiğini belirterek "Bugüne kadar 300'ün üzerinde kitap neşrettiğimizi gururla söylemek istiyorum. Bu işletmemiz çıkardığı kitaplar ile dini ve millî muhtevalı bir çok kitabı halkımızın istifadesine sunmak amacıyla büyük illerimizde yayınevlerini hizmete sunmuştur." dedi.

İstanbul'da faaliyet gösteren İslâm Araştırmaları Merkezi hakkında da bil-

gi veren Kervancı, "Bu merkezimiz İslâm Ansiklopedisini çıkarmaktadır. İslâm Ansiklopedisi müslümanlar tarafından çıkarılmış ilk telif eserdir. Bu, ülkemizde Vakfımız tarafından gerçekleştirilen önemli bir hizmettir. Bu eser hem ülkemize, hem de İslâm ülkelerine önemli bir kaynak eser olacaktır. 1988 yılında ilk cildini çıkarmaya başladığımız İslâm Ansiklopedisi, bugün yirminci cilde ulaştı. Bünyesinde büyük bir kütaphaneyi de barındıran İslâm Araştırmaları Merkezimiz araştırmacı da yetiştirmektedir. Bugün yurtiçinde ve yurtdışında 30 tane araştırmamız bulunmaktadır, bunlar araştırma çalışmalarını devam ettirmektedirler. Bu da çok önemli bir hizmettir."

Türkiye Diyanet Vakfı'nın eğitim alanında da önemli hizmetler gerçekleştirdiğini vurgulayan Mehmet Kervancı "Vakfımız ihtiyaç sahibi olan öğrencilere karşılıksız burs tahsis etmektedir. Bu güne kadar Vakfımızdan burs alan öğrenci sayısı 46.000'i aşmıştır. Bunun yanında Bornova'da Anadololu kolejimiz var. Orada 450 civarında öğrenci eğitim görmektedir. Türkiye genelinde yurtlarımız var; buralarda da öğrencilerimize hizmet verilmektedir. Yurtlarımızda barınan öğrencilerin eğitimlerini rahat bir şekilde devam ettirmeleri için her türlü imkan seferber edilmiştir." dedi.

Eğitime yönelik faaliyetlerin yalnızca yurtiçiyle sınırlı kalmadığını ve yurtdışına yönelik de önemli hizmetlerin gerçekleştirildiğini belirten Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü Mehmet Kervancı, "Bugün Azerbaycan, Kırgızistan, Kazakistan, Türkmenistan, Dağıstan ve Romanya'da birer ilahiyat fakültesi açtık. Burada okuyan öğrencileri ülkemize getirerek hazırlık ve birinci sınıfları burada okutuyoruz. Her türlü ihtiyaçları Vakfımız tarafından karşılanan öğrenciler buradaki eğitimlerini tamamladıktan sonra ülkelerine dönerek eğitimlerinin kalan kısmını orada tamamlıyorlar. Burada da öğrencilerin ihtiyaçları Vakfımız tarafından karşılanmaktadır. Yine yurtdışı eğitim faaliyetleri cümlesinden Bulgaristan, Romanya, Nahçıvan, Azerbaycan ve Türkme-

nistan'da ilahiyat liseleri açtık. Burada da öğrenciler yetişmektedir. Bu sene ilk defa Bozyazı'da Türkiye dışından gelen öğrenciler için bir okul açtık; önümüzdeki yıllarda burayı daha geliştirip, daha fonksiyonel hale getireceğiz." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu hizmetleri gerçekleştirmesindeki ana hedefin insanların iyi eğitilmesi ve mutluluğu olduğunu belirten Mehmet Kervancı "Vakfımız bu tür hayri ve kültürel hizmetleri gerek yurtiçinde ve gerekse yurtdışında insanımızın daha iyi yetişmesi ve mutlu olması, soydaşlarımız ve dindaşlarımızla işbirliği yapma noktasında yürütmeye gayret etmektedir. Sizlerin de burada bulunmanız bu faaliyetlerin bir halkasını oluşturmaktadır." dedi.

Öğrencilere nasihatla bulunan Mehmet Kervancı, ileride saygın ve topluma faydalı insan olabilmeleri için öğrencilerin kendilerini çok iyi yetiştirmelerini isteyerek, "Değerli öğrenciler siz Türkiye'de bulunduğunuz zaman zarfında ülkemizi çok iyi tanıyın, Türkçeyi çok iyi öğrenin, bir batı dilini, özellikle İngilizceyi öğrenin, dini alanda tahsil ediyorsunuz bu sebeple Arapçayı da çok iyi öğrenin. Kimseye tabi olmayın; Kur'an'a ve hadislerle tabi olun, İslâm ne diyorsa ona tabi olun, başkalarının yönlendirmesine göre değil, kitaplardan öğrendiğinize göre yapınız

oluşturun, bu kurallara uyarmanız kendinizi en iyi şekilde yetiştirirsiniz. Bu şekilde yetişerseniz ailenize ve toplumunuza faydalı insan olursunuz. Biz Türkiye Diyanet Vakfı olarak bu hizmetleri verirken, İslâmın, dinimizin emrettiği kardeşlik duygularıyla birbirimizi sevmek, desteklemek, dayanışma içinde olmak, yardımlaşma gayreti içinde olmanın dışında hiçbir isteğimiz yok. Siz ne kadar iyi çalışır ve başarılı olursanız, biz o kadar mutlu oluruz. Biz, yönetimdeki arkadaşlarımız, hep aynı duyguları paylaşıyoruz. Sizlerde bu şuuru görüyorum. Başarının temelinde çalışma yatmaktadır. Kabiliyet ikinci planda gelir. Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de ancak insanların çalışmalarının karşılığında dünya nimetlerinden yararlanacaklarını belirtmektedir." dedi.

Dünyanın gidişatına inançlarımızı doğrultusunda yön vermek için çok çalışmanın ve gayretli olmanın gerekliliğini vurgulayan Kervancı, "Dünyadaki gelişmeleri iyi takip edin; insanlar nasıl düşünüyor, dünya ne tarafa gidiyor bunu iyi takip edin. Ancak bu akıntının içinde olmadan dünyanın gidişatına kendi inançlarımızı doğrultusunda yön verme düşüncesinde olun. Bu yönde çalışırsanız önemli ölçüde ses getiren, saygı duyulan insan olma imkanını yakalamış olursunuz. Hepinizin bu gayret içinde olması bizleri çok mutlu edecektir. Türk dünyası içinde bir bütünleşmenin sağlanması hususunda, kardeşlik duygularının gelişmesi için biz her türlü gayret ve fedakarlığı göstermeye devam edeceğiz." dedi.

"Dünyadaki gelişmeleri iyi takip edin; insanlar nasıl düşünüyor, dünya ne tarafa gidiyor bunu iyi takip edin. Ancak bu akıntının içinde olmadan dünyanın gidişatına kendi inançlarımızı doğrultusunda yön verme düşüncesinde olun. Bu yönde çalışırsanız önemli ölçüde ses getiren, saygı duyulan insan olma imkanını yakalamış olursunuz."

Hizmette 25 Yıl

Türkiye Diyanet Vakfı; Diyanet İşleri Başkanlığı mensupları, Vakıf çalışanları ve halkımızın güven ve yakın desteğiyle, başarıyla geçen 25. yılını tamamlamanın gururunu yaşıyor.

25 yıl önce çok küçük bir sermayeyle temelleri atılan Türkiye Diyanet Vakfı, çok kısa bir sürede devlet ve millet menfaatine sunduğu; eğitim, kültür, sosyal, ve ilmi faaliyetlerle kamuoyunun güvenine mazhar olmuş, milletimizin teveccühü ile bugün yurtdışında ve yurtdışında adından söz ettiren güvenilir bir kuruluş haline gelmiştir.

Yurt sathına yayılan 913 şubesi ile bir arı gibi çalışan, üretmeyi, başarıyı ve toplum menfaatine hizmet etmeyi kendisine şiar edinen Türkiye Diyanet Vakfı mensupları, ilk kurulduğu günkü heyecan, şevk ve azimle daha ilerilere gitmek, vakıf şuurunu yaşatmak ve insanımıza kalıcı hizmetler sunmak, milletimizin derdiyle dertlenmek ve problemlerine çözüm üretmek azim ve gayretindedir.

Bir sivil toplum kuruluşu olan Türkiye Diyanet Vakfı milletimizin güven ve desteğine layık olmak amacıyla, gece ve gündüz millet ve devlet menfaati için azimle çalışmalarına devam edecektir.

Vakıf, coğrafyayı vatanlaştıran, serveti hizmete dönüştürerek vatani iktisadî, sosyal ve kültürel müesseselerle donatan, insanları sevgi, sosyal dayanışma ve yardımlaşma ağlarıyla birbirlerine bağlayarak toplumu bütünleştiren, mâzî, hâl ve istikbâl arasında köprü kurarak tarih şuurunu canlı tutan bir medeniyet unsurudur.

Bu güzel geleneğin bir tezahürü olan Türkiye Diyanet Vakfı;

Toplumu din konusunda aydınlatmak ve dini hayatın düzenli bir şekilde yürütülmesi için gerekli olan imkanları Diyanet İşleri Başkanlığı'nın emrine sunmak, Başkanlığın mevcut fonksiyonlarını daha da geliştirip güçlendirmek, dinî, ilmî, sosyal, kültürel ve sağlık alanında faaliyetler gerçekleştirmek amacıyla 13 Mart 1975 tarihinde kurulmuştur.

Türkiye Diyanet Vakfı, kuruluşundan günümüze kadar geçen zaman içerisinde çalışanlarının azim ve gayreti, Diyanet İşleri Başkanlığı mensuplarının üstün çalışmaları, Türk halkının teveccühü ve devletin desteği ile kısa zamanda gelişti, güçlendi, büyüdü ve bugünkü seviyesine ulaştı.

Türkiye Diyanet Vakfı; Genel Merkez ve 913 şubesi ile, Türk halkının güzel hizmetlere lâayık olduğu bilinciyle hareket etmektedir. Bu amaçla toplumumuza din hizmeti veren Diyanet İşleri Başkanlığı ve müftülükleri sürekli olarak maddi yönden desteklemektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı hizmetlerine yapmış olduğu bu aynî ve nakdî yardımlara ek olarak cami, müftülük hizmet binası, Kur'an kursu, eğitim merkezi, personel lojmanı vb. binaların yapımına büyük katkılarda bulunmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı; din hizmetlerinin ancak yetişmiş elemanlar eliyle yürütülüp hayat bulacağına inanmaktadır. Bu nedenle Diyanet İşleri Başkanlığı Personelinin "Hizmet İçi Eğitimi" için, "Eğitim Merkezleri" inşa etmiş ve Başkanlığın kullanımına sunmuştur.

Türkiye Diyanet Vakfı; Diyanet İşleri Başkanlığına yürütülen Hac organizesinde önemli hizmetler üstlenmektedir. Hac ibadetinin eksiksiz yerine getirilmesi ciddi bir organizasyonu zorunlu kılmaktadır. Türkiye Diyanet Vakfı bu alanda da önemli hizmetler vermektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı Merkez Binası

Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmet Binası İnşaatı

Antalya Eğitim Merkezi

Kâbe-i Muazzama

Konya Müftülük Sitesi

İslâm Ansiklopedisi

Yayınevi Hizmetleri

Kutlu Doğum Haftası

Türkiye Diyanet Vakfı; dinî, sosyal ve kültürel hizmetlerin uygun mekanlarda yapılması gerektiği gerçeğinden hareketle, gerekli alt yapı çalışmalarını yapmış ve müftülüklerimizi, onuruna yaraşır binalara kavuşturmuştur.

Türkiye Diyanet Vakfı; Müslümanların gönül huzuruyla ibadet edip, Allah'a sığındıkları ve her türlü dinî, sosyal ve kültürel hizmetlerin yürütüldüğü camilere ihtiyaç halinde mimarî geleneğe uygun olarak yenilerini eklemektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı, yarınlarımızın ümidi, geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin sağlam karakterli, bilgili, vatanına, milletine bağlı bireyler olarak yetişmesini sağlamak için bugüne kadar 46.000'in üzerinde öğrenciye burs imkanı sağlamıştır. Ayrıca bu amaca yönelik olarak 10 adet yükseköğrenim öğrenci yurdunu da gençlerimizin hizmetine sunmuştur.

Türkiye Diyanet Vakfı, Türk-İslâm kültürünü korumak, geliştirmek, gelecek nesillere aktarmak, geleceğe ışık tutmak amacıyla 1985 yılında Ansiklopedi hazırlama çalışmasını başlatmıştı, bu çalışmanın sonucunda dünyada ilk olarak Müslüman müellifler tarafından hazırlanan İslâm Ansiklopedisi'ni insanlığın istifadesine sunmuştur.

Türkiye Diyanet Vakfı; yine bu amaç doğrultusunda dinî, millî, sosyal ve kültürel içerikli panel, konferans ve sempozyumlar düzenleyerek kamuoyunun aydınlatılmasına yardımcı olmakta ve kültürel hayatımıza canlılık kazandırmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı, dinî ve millî içerikli, halkın kolayca anlayacağı türden; basılı, sesli ve görüntülü yayınlar hazırlayıp okuyucunun hizmetine sunmaktadır. Bu tür yayınları ülke geneline kolayca ulaştırmak için çeşitli illerde yayınevleri açmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı, her yıl Peygamberimizin doğum yıldönümünü "Kutlu Doğum Haftası" adı altında 1989 yılından itibaren çeşitli etkinliklerle kutlamayı gelenek haline getirmiştir. Yurtiçinde ve yurtdışında her kesimden insanların katıldığı bu kutlamalarda Hz. Peygamberin getirdiği mesajın evrenselliği bilimsel etkinliklerle ortaya konulmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı; topluma okuma alışkanlığı kazandırmak, kitap ve okuyucuyu buluşturmak amacıyla her yıl Ramazan ayında Dini Yayınlar Fuarları düzenlemektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı; Türk kadınının dinî bilgileri doğru öğrenmesini sağlamak, kadınlar arasında fikir alışverişi, dostluk, birlik ve yardımlaşma duygusunu geliştirmek ve Türk-İslâm kültürünün dinî, millî ve tarihî değerlerini kadınlar arasında yaymak amacıyla "Kadın Kolları" nı kurmuştur. Kadın Kolları faaliyetlerini ülke sathına yaymak için çalışmalarını sürdürmektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı, hayra yönelik her türlü hizmette halkımıza rehberlik yaparak, zekat, fitre vb. yardımları gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaktadır. Bu amaca yönelik olarak gerek yurtiçi ve gerekse yurtdışındaki yoksullara, kimsesizlere, felakete uğrayanlara ve hastalara aynî ve nakdî yardımlarda bulunmaktadır.

Türkiye Diyanet Vakfı, İslâm dininin insan sağlığına verdiği önemi gözönünde tutarak tedavi kurumları açma yönünde çalışmalar başlatmıştır. Bu amaçla Ankara Dikmen'de ve İstanbul Vatan Caddesinde "29 Mayıs" adı altında iki hastaneyi hizmete açmıştır.

Bu iki hastanede halka benzerlerinden ucuz ve kaliteli bir sağlık hizmeti sunulmaktadır. Zaman içerisinde ve imkanlar ölçüsünde bu sağlık hizmeti yaygınlaştırılacaktır.

Türkiye Diyanet Vakfı, amacı gereği Diyanet İşleri Başkanlığı ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak Türkiye dışındaki ülkelerde yaşayan vatandaş, soydaş ve dindaşlarımıza dinî, sosyal ve kültürel hizmetler götürmektedir. Türkiye Diyanet Vakfı son yıllarda yurtdışına yönelik hizmetlere, ihtiyaçların ve hizmet alanlarının genişliği sebebiyle bütçesinden büyük kaynak ayırmaktadır.

Anahatlarıyla belirtilen bu hizmetler Türkiye Diyanet Vakfı tarafından ihtiyaçlar ve bütçe imkanları gözönünde tutularak aynı zamanda devletimizin iç ve dış politikasına uygun olarak yürütülmektedir.

Dini Yayınlar Fuarı

Kadın Kolları Toplantı Halinde

29 Mayıs Hastanesi

Türkmenistan İlahiyat Fakültesi

İrticadan Fütürizme Yeni Akımlar ve Gençlik

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları son günlerde ülkemizin gündemini meşgul eden akımlar konusuna açıklık getirmek, gençliğimizi bu akımlardan sakındırmak amacıyla "İrticadan Fütürizme Yeni Akımlar ve Gençlik" konulu bir panel düzenledi.

Oturum başkanlığını Prof.Dr. İlber Ortaylı'nın yaptığı panele konuşmacı olarak, Prof.Dr. Elizabeth Özdağ, Prof.Dr. Mehmet S.Aydın, Prof.Dr. Yusuf Ziya İrbeç, Doç.Dr. Ayhan Bıçak ve Doç.Dr. Ahmet Güç katıldılar.

Ülkemiz gençliğini etkileyen sosyal ve felsefi akımların, Batı'daki doğuşu ve geçirdikleri süre, ülkemizdeki boyutu ve bu akımların gençlik üzerindeki bugünkü yansımalarının değerlendirildiği panelin açış konuşmasını Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları Başkanı Ayşe Suçu Yaptı.

Ayşe Suçu

(TDV Kadın Kolları Başkanı)

Ankara Müftülüğü Eğitim Uzmanı

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları'nın, kurulduğu günden itibaren kültürel ve sosyal meselelerde toplumu bilgilendirmek, toplumun gündemini işgal eden meselelere ışık tutmak amacıyla çeşitli etkinliklerde bulunduğunu ifade ederek konuşmasına başlayan Ayşe Suçu, son günlerde çok sık tartışılan irtica ve fütürizm konusuna da bu anlamda açıklık getirmek için böyle bir panel düzenlediklerini söyledi.

Modernleşme sürecini tamamlamamış, kalkınmaya çalışan bir ülkede yaşadığımızı söyleyen Ayşe Suçu, birçok noktadan baktığımızda, belki de işin hâlâ başında olduğumuzu ifade ederek, "Her probleme, her problemimize çözüm yolları arıyoruz. Modernleşme olgusunun bir süreç olması tabiidir. Bunda bir problem görmüyoruz.

Problem, neden bu sürecin zaman zaman kesintiye uğraması ile ilgilidir. Bize göre, işin temelinde, kendi değerlerimizle, bizi biz yapan maddi ve manevi değerlerle, yani kimlik değerlerimiz ile evrensel normları, dünya standartlarını meczedemeyişimiz, başka bir ifadeyle, kültürümüzü yeniden inşa edemeyişimiz yatmaktadır." dedi.

Bu bağlamda iki önemli noktanın ortaya çıktığını söyleyen Suçu, "Birincisi, kendimize ait olanı bilmiyoruz, tanımıyoruz, ona karşı yabancıyız, hatta çoğu defa da karşıyız. İkincisi, dünyanın diğer kültürlerinden, ihtiyacımız olan öğeler nelerdir, neyi nasıl anlamamız gereklidir, maalesef bunu da bilmiyoruz." dedi.

Türk modernleşmesinin batılılaşmayla gelişen bir olgu olduğunu belirten Suçu, "Başlangıçta, belki ihtiyacımız olana yönelmiştik; ama, ardından ihtiyaçlar bombardımanına tabi tutulduk veya kendimizi mahkûm hissettik. Gerekeni de aldık, maalesef, gerekemeyeni de. Bu çerçevede, modern dünyadaki birçok sosyal ve felsefi akım, bizde hemen karşılık buldu; ama, bunları doğu-

ran sosyal ve düşünsel şartlar sürecini atlayarak, bizzat sonuçları bize intikal ettirilmiş oldu. Bu sebeple, zihnimiz, dolayısıyla toplumsal yapımız, menfi yönden etki altında kalmış oldu.” dedi.

Ayşe Sucu konuşmasının sonunda, düzenlenen panelde sosyal ve felsefi akımların anlatılacağını belirterek, “Amacımız, bizi biz yapan, kendimize ait olan değerlerimiz üzerinde yoğunlaşmak, arayışlarımızı, ihtiyaçlarımızı yeniden düşünmek, yeniden gözden geçirmektir.” dedi.

Prof. Dr. İlber Ortaylı
(Oturum Başkanı)

Panelin başlangıcında bir konuşma yapan Prof. Dr. İlber Ortaylı, Panelde ele alınacak konuların birbirleriyle müştereklerinin olmamasına rağmen son yıllarda toplumun gündemine girdiğini ifade ederek, kısaca Fütürizm, postmodernizm ve satanizm kavramları hakkında kısa bir açıklama yaptı.

Pozitivist düşünceli kimselerin postmodernizmi sevmediklerini ve tenkit ettiklerini, buna rağmen bunun bir akım olduğunu, yine Fütürizmde bu kategoride değerlendirilebileceğini ifade eden Ortaylı “Ama, Satanizm farklı. Batı cemiyetinde çok defa işçi sınıfının kenar mahallelerinde işsiz gençler arasında yayılan bu gibi hareket ve akımların, Türkiye’ye elit zümreler arasında girmesi çok garip bir şey. Bu bir çarpıklıktır; yani, bu toplumun hâlâ dünyaya açılmadığının, dünyayı tanıyamadığının, daha açık bir şekilde konuşalım, görgüsüz olduğunun bir ifadesidir bu.” dedi.

Bu anlayıştaki görgüsüzlüğün çok tehlikeli olduğunu vurgulayan İlber Ortaylı, Türk milletin üretken ve dinamik bir toplum olduğunu belirterek “Yani, aptal bir toplumla karşı karşıya değiliz, beceriksiz ve geri bir toplum değiliz. Aslında, 20 nci asrı yakalamışızdır. Ayaklarımızın üzerinde durabilen bir toplumuz. Çok üreten ve çok dinamik bir toplumuz. Birtakım vasıflarımız itibarıyla Batı toplumlarından daha ümit veren, daha istikbali parlak, daha sağlam bir

toplumuz; fakat, maalesef, takip ettiğimiz ideolojik, kültürel kalıplar son derece de sapkın, eğitimden uzak olduğumuz için görgüsüz bir toplumuz. Bu, izah edilmez bir ucubedir. Yani, Londra’nın kenar mahallelerinde veya New York’un kenar mahallelerinde, proleterya gençliği arasında yaygın akımların bu memlekette nasıl oluyor da yüksek tüketim grupları arasında yaşaması, yayılması mümkün olabiliyor? Bunu izah etmek çok mümkün değil.” dedi.

Geçmişte Türkiye’de açılan Batı okulları vasıtasıyla Batı’dan garip Protestan inanışların geldiğini ve bu inanç türünün özellikle Türkiye’deki azınlıkların eski kültürlerini alt üst ettiğini, eski kültürlerin ortadan kalkmasının da hiç bir millete fayda vermeyeceğini belirten İlber Ortaylı, “Biz buna üzülüyoruz. Bu, din meselesi değildir. Yani, komşumuzda yaşayan bir kültürün, eski kültürün, böyle tahrip olmasına biz üzülürüz. Fakat, şimdi, bunların Türkler arasında yayıldığı görülmektedir. Yani, ömründe ne Avrupa’ya gitmiş, ne Avrupa dili bilen, ne Avrupa’da yabancı misyon okulunda okumuş, bakıyordunuz, Sivaslı bir köylü aileden çıkmış, yüksek tahsil yapmış, mühendis olmuş veya basit bir iktisat tahsili yapmış, pazarlamacı falan, Protestan kilisesinin aktif bir üyesi, Yehova Şahidi, Katolik oluyor. Gittiği, yaşadığı, girdiği mezhebin, dinin dünyasıyla alakası yok, bilmiyor, İtalya ne, Fransa ne, Almanya ne, İskandinavya ne, haberi yok, ama Protestan. Cemaati teşkil ediyor ve tabii kendisine baskı yapıldığı için, haklı veya haksız beynelmînel organlara devleti de şikâyet ediyor. Böyle şeyler görüyorsunuz.” dedi.

Bu akımların Türkiye’ye girmesinde ve gençleri etkisi altına almasında, toplumun ilgili kurumlarının ihmallerinin olduğunu belirten İlber Ortaylı, Avrupa da her gün bir iki kilisenin kapanarak dükkan haline geldiği bir dönemde, ülkemizde bu inanç türünün yükselişe geçmesinde dış etkenlerden çok suçun içeride aranmasının lüzumuna dikkat çekerek, “Acaba, birdenbire 20-30 bin nüfusa varan genci Hristiyanlığa, hem de her gün bir kilisenin kapandığı

bir dine -yani kendi memleketinde geriliyor, her gün bir kilise kapanıyor, dükkân haline getiriliyor- böyle bir dine intisap ediyorsa, suçlu niye çok uzak yerlerde arayalım? Biraz kendimize de bakmamız gerekiyor, bütün bunların üzerinde durmak gerekiyor." dedi.

Türkiye'nin büyük bir kültür devleti olduğunu ve bu memlekette yaşayan müslümanların hatta hristiyanların bile mezhep ve dinlerinin tahrip edilmesine karşı olduğunu belirten Prof.Dr. İlber Ortaylı, "Türkiye büyük bir kültür memleketidir tarihî olarak. Ben, bu memlekette, bırakınız Müslümanları, Hristiyanlarımızın bile yabancı iklimlerden gelen birtakım yabancı mezhepler ve dinlerle tahrip edilmesine karşıyım. Bunun dindarlıkla ilgisi yok; yani, ben, Ermeni veya Rum, Ortodoks mezhebinde, dininde değilim; ama, bir kültür adamı olarak bundan rahatsız olurum; çünkü, o bu ülkenin bir köşesini tahrip eder. O takdirde, burada yaşayan dinleri de, kültürleri de, yaşayış biçimlerini de korumak gerekir. Hele bu, Müslümanlığa yönelik ise, buna sureti katiyede taviz verilmez ve bu verilen tavize rağmen veya tavizsizliğe rağmen bir yayılma var ise, tekrar üzerinde duruyorum, bunun suçlusu, ne dışarıdan gelen misyonerlerdir ön planda ne de başka şeylerdir. Biraz suçu kendimizde aramamız gerekir. Çünkü, bu işle meşgul olması gereken insanlar, organlar, görevliler vardır. Bunun hepsi bu kadar basittir." dedi.

Prof.Dr. Elizabeth Özdalga

Konuyu çok genel bir çerçeve içinde ele alacağını belirterek sözlerine başlayan Özdalga, bu çerçevede birey, toplum ve toplumsal hareketler üzerinde genel bir sunuş, daha sonra da, bunun Fütürizm ve Satanizm ile olan bağlantılarını anlatmaya çalışacağını ifade etti.

Bireylerin şekillenmesinde, düşünen, irade sahibi olan fertler olmasında toplumun önemli bir faktör olduğunu ve fertlerin toplumun yapısına göre şekillendiğini belirten Özdalga "önce toplum vardı. Biz, birey olarak veya bireylerden oluşan topluluklar olarak, toplum dediğimiz ilişkilerin içinden ortaya çıkmışız." dedi.

Toplum-birey ilişkisinde, toplumun önceliğiyle ilgili idrake henüz sahip olmayan aydınlanma filozoflarının 18. Yüzyıl toplum ve devlet kuramlarını, bireycilik üzerine kurduklarını ifade eden Özdalga, bunların toplum olgusunu kavramaya çalışırken bireyden başladıklarını belirterek, "Önce, özgür, rasyonel düşünce, akıl, irade sahibi olan bireyler vardı. Tabii hallerinde sınırsız özgürlüğe sahip olan bireyler, aynı zamanda merhametsizce, kendi bencil çıkarlarının peşinde koşan varlıklar idi. Dolayısıyla, bireylerin sınırsız özgürlüklerine dayanan düzenin, anarşiye, yani

kargaşaya yol açtığını düşünüyorlardı. Bu tahammül edilmez duruma da, ancak bir toplumsal sözleşme kurmakla çözüm bulunabilirdi ve bu sözleşmenin sonucunda özgürlüklerini kısmak zorunda olan bireyler, bir toplumsal barış ortamı kazanmış oldular. Nitekim, aydınlanma felsefesi, devletin veya toplumun, özgür bireylerin iradesine dayanan bir sözleşmenin sonucunda meydana geldiğini iddia ediyorlardı. Önce bireyler vardı, sonra toplum." dedi.

19. Yüzyılda bilim dalı olarak ortaya çıkan sosyolojinin temel varsayımlarının ise farklı olduğunu, bunların toplumu, bütün bireylerin toplamından farklı veya ötesinde bir şey diye düşündüklerini ifade eden Özdalga, bu varsayımların öncülüğünü ise Auguste Comte ve Emile Durkheim'in yaptığını söyledi.

Tarihin seyri içerisinde toplum yapısının çok çeşitli şekillere girebildiğine işaret eden Özdalga, "Makro düzeyde baktığımız zaman, insanların kimliklerini belirleyen şekiller, devreden devreye değişiyor. Modern toplumlarda, ulus - devlet bir üst toplumsal biçim olarak ön plana çıkmış durumda. Ama, her zaman böyle değildi. Tarihte, aile, aşiret, kabile, daha üst düzeyde ise dini cemaat, ümmet gibi topluluklar insanların kimliklerini, sahip oldukları yerleri belirliyorlardı. Ama, bugün, ulus - devlet çok önemli bir toplumsal yapıdır." dedi.

Toplumsal, ulus - devlet olarak düşünüldüğü zaman, toplum olma şartları nelerdir sorusuna daha anlamlı bir cevap verilebileceğini belirten Özdalga, "Ulus - devlet, değişik kurumlardan oluşan bir yapı. Coğrafi sınırları belli olan bir sistem. Devlet ve devleti koruyan güçler burada çok önemli. Güçlü bir ordu olmadan, bir ulus - devlet var olamaz. Nitekim, ulus - devletler hep birbirleriyle savaşarak şekillenmiş, örneğin Atatürk'ün yürüttüğü İstiklâl Savaşında olduğu gibi. Yani, toplumu dışarıya karşı koruyan güç olduğu, aynı zamanda bir ulus - devletin iç barışını güvence altına alan da odur. Ama, toplum sözcüğü, başka bir anlam da taşıyor. Mesela, devlet - toplum ilişkisi de-

yince, toplum veya sivil toplum örgütleri anlamına geliyor. Burada, devlet iktidarına karşı olan güçler kastediliyor. Devlet güçlü bir kurum ve bireylerin devlete karşı korunması gerekiyor. Çok ağır basan bir devlet ve zayıf bireyler veya zayıf sivil toplum örgütleri, totaliterizme yol açabiliyor. Demokrasinin özelliği de, güçlü bireyler ve güçlü sivil toplum örgütlerinin varlığıdır. İyi işleyen demokrasilerde, toplum – devlet arasındaki çelişki çok fazla hissedilmiyor. Ama, bugün, Türkiye’de, devlet, halka karşı veya topluma karşı çok fazla ağırlık kazanmış durumda ve şu aralarda, toplum – devlet arasında bir ihtilaf, hatta bir kopukluk yaşanmaktadır.” dedi.

Türkiye’nin toplumsal yapısına da açıklık getiren Özdalga, “Bir kere, Türkiye, çok hızlı gelişen ve değişen bir toplum. Başka ülkelerle kıyasladığımız zaman, kalkınma hızı çok düşük değil. Sanayi sektörü olsun, inşaat sektörü olsun, dikkat çekici bir kalkınma temposu söz konusu. Hızlı bir büyüme vardır; ama, aynı zamanda bu büyüme istikrarlı değil. Yıldan yıla değişiyor. Yani, o anlamda bir istikrardan söz edemiyoruz. Nüfus hareketleri de çok değişken. Şehirleşme oranı yüksek ve Türkiye hızlı bir şekilde bir kent toplumu olma yolunda. Aynı zamanda, değişik sınıflar arasındaki gelir dağılımı da çok dengesiz ve çarpık. Türkiye, eskiye nazaran daha belirgin bir sınıf toplumu özelliklerini taşımaya başladı. Özellikle İstanbul gibi dev merkezlerde çarpıcı şekillere giren ekonomik adaletsizlikler, huzur bozucu boyutlara ulaştı. Semt, konut, ulaşım, giyim, gıda, eğitim, sağlık, yani yaşadığımız bütün alanlarda bu adaletsizlikler göze çarpıyor ve insanlar rahatsız oluyor, huzurlarını bozuyor. Bu gelir dağılımı eşitsizliği de önemli bir istikrarsızlık kaynağıdır.” dedi.

Hareketlilik ve istikrarsızlığın bir toplumun dengesini tehdit edebileceğine dikkat çeken Özdalga, böyle durumlarda düzen elden gidiyor diye endişe duyanların ortaya çıkabileceğini ama, Türkiye’de, bütün bu olumsuzluklara rağmen insanları bir arada tutan

önemli güçler olduğunu, bu güçlerin, devlet kuvvetlerinden veya şiddetten gelmediğini; yani, dışardan zoraki metotlara dayanarak gerçekleşmediğine işaret ederek, “Bu enerji veya güç, başka türlü bir kuvvet. Bu, insanların geleceklerinden geliyor. Kendi sağduyularına, vicdanlarına ve sorumluluk hislerine dayanıyor. Bu insanların içinden gelmekte. Yani, demek istiyorum ki, Türkiye’de bir toplumsal çözülme söz konusu değil, ben öyle bir tehdit göremiyorum. Aileye, büyüklere, semtte oturan komşulara, topluma ve hatta devlete karşı eski geleneklere dayanan ve içten gelen bir sorumluluk, bir samimiyet söz konusu.” dedi.

Bu içten gelen samimiyet ve sadakati kötüye kullanmanın yanlışlığına da değinen Özdalga, son birkaç yılda yaşanan süreç sırasında bu konuya yeteri kadar özen gösterilmediğini, halkın içinden gelen samimiyet ve sadakati ve halkın düzene karşı gösterdiği sorumluluğun bir tarafa bırakıldığını, hatta çiğnendiğini söyledi.

Bu tutumun da toplumsal hareketlerden korkulmasından kaynaklandığını ifade eden Özdalga şunları söyledi: “Toplumsal hareketlerden korkuluyor; ama, bu korku çoğu zaman asılsız; çünkü, bu konuda nasıl bir olguyla karşı karşıya olduğumuzu fazla incelemekten ve bilmeden ortaya bir sürü iddialar çıkarılmakta ve yayılmaktadır. Toplumsal hareket deyince, bu ülkenin güvenliğinden sorumlu güçlerin –polis, asker, bürokratlar, vesaire gibi- aklına

toplumsal düzene toptan karşı olan gruplar geliyor. Komünist hareketler burada tipik bir örnek. Komünizme, son yıllarda düzeni tehdit eden başka hareketler eklendi. Etnik ayrımcılık yapan veya şeriata dayalı bir düzen kurmak isteyen hareketler. Türkiye’de, resmî çevrelerde hakim anlayışa göre, bir toplumsal hareketin, illa bu saydığım türden olması gerekiyor; yani, tanım itibarıyla bir toplumsal hareket, devleti ele geçirip toptan değiştirmek amacıyla ortaya çıkıyor.

Fakat, özellikle Batı’da, son yirmi – otuz yıl boyunca farklı toplumsal hareketler ortaya çıkmaya başladı. Bu hareketlerin temel amacı, devleti ele geçirmek değil, daha ziyade değişik kültürel değerleri savunmak ve yaymak için ortaya çıkmış. Örnek olarak, feminist hareketleri gösterebiliriz, çevreci hareketler de başka bir örnek. Başka azınlık gruplarının haklarını savunan hareketler ortaya çıkmış. Bu toplumsal hareketlere yeni toplumsal hareketler deniliyor. Çünkü, bunlar, bu yüzyılın başında hakim olan hareketlerden farklı olarak, devlet iktidarına yönelik hareketler değil. Bu hareketlerin amacı, belli kültürel değerlere sahip çıkmak, yaymak, propagandasını yapmak veya insanların bilinç seviyesini yükseltmek ve bunu yaparken de, insanların, içinde bulundukları kimlik arayışına cevap vermektir.”

Türkiye’de son yıllarda bu anlamda çoğu zaman sivil toplum örgütleri adı altında çevreci hareketler, insan hakla-

rını savunan hareketler ve feminist hareketler gibi yeni toplumsal hareketlerin olduğuna işaret eden Özdalga İslâmî hareketleri de bu çerçevede anlamak gerektiğine işaret ederek, "Bana göre, Türkiye'de ortaya çıkan İslâmî hareketleri de bu çerçevede anlamak lazım. Türkiye, birçok bakımdan modern, dinamik, gelişmiş ve birçok Avrupa ülkesinin seviyesinde olan bir ülke. Dolayısıyla, bu ülkede çıkan toplumsal hareketler de büyük ölçüde, Avrupa'daki sosyal hareketlere bazı anlamalarda benzemektedir." dedi.

Toplumsal hareketlerin ortaya çıkması ve güç kazanmasının, toplumun, insanların gelişmesi için hayırlı olduğunu belirten Özdalga, "Toplumsal hareketlerin ortaya çıkması, güç kazanması, hele kültürel diyalog yaratmaya yönelik hareketler söz konusu ise, toplumun, insanların gelişmesi için iyi bir şeydir. Bu hareketler sayesinde toplumsal irade güçlenmektedir ve bugün çok eksik olan siyasî kurumlaşmaya da bir etki olabilir. Bu süreç engellenince, başka marjinal hareketler -Satanizm gibi- olduğundan önemli ve tehlikeli görünebiliyor. Bir ülkede, canlı bir sivil toplumsal örgütlenme olursa, fazla baskı ve devlet kontrolü kullanmadan bu tür, bahsettiğimiz izm'ler, bu toplantının konusu olan hareketler, etkisiz hale getirilebiliyor. O hareketlerde sarf edilen enerji de, daha yapıcı işler için kullanılabilir." dedi.

Prof.Dr. Mehmet S. Aydın

Prof.Dr.Mehmet Aydın tebliğine Türkiye'de gençlikle ilgili çok ciddi araştırmaların yapılmadığını, bu itibarla da bu konuda yapılan değerlendirmelerin görülen ve yaşanılana göre yapıldığından yakınlıkla başladı.

Gençlikle ilgili, tatmin edici, doyurucu bir çalışma olmadığından, gençlerin izm'ler karşısında takındıkları tavırların neler olduğunun net olarak bilin-

mediğine işaret eden Aydın, "Gençlikle ilgili, bizi tatmin edecek, doyuracak bir çalışma yok. Gençlerin izm'ler karşısında takındıkları tavırlar nelerdir? Mesela, 1960'dan itibaren -ki, benim içinde yaşadığım dönemdir bu- yaşanan o dönemde, gençlik acaba şu veya bu izm'e niye meylecti, niçin kendisini onun içinde veya ona karşı görmek gibi bir durumda hissetti. Bunlarla ilgili çok ciddi araştırmaların yapılması lazım, çok spesifik, konuyu derinliğine ele alan araştırmaların yapılması lazımdır." dedi.

Boğaziçi Üniversitesi'nden iki ilim adamının araştırmalara dayalı hazırladığı ve "Türkiye'de din, toplum ve siyaset" adıyla TESEV tarafından yayımlanan bir kitapla konuyu irtibatlayan ve millet olarak bilimsel sonuçlar ve milli iradeye yeteri kadar saygı gösterilmediğinden yakınlıkla Aydın, bilime, bilimsel sonuçlara ve milli iradeye karşı saygılı olmak gerektiğini söyledi.

İzm'lerin gençlere niye cazip geldiği hususunda bir açıklama yapan ve bu izm'lerin, ister modernizm olsun, ister komünizm, sosyalizm, faşizm vesairenin bir çerçeve verdiğini ve bunun insana özellikle de gençlere cazip geldiğini belirten Prof.Dr. Mehmet S.Aydın "Çerçevenin gence cazip gelmesi veya pek çok insana cazip gelmesi önemli. Gençlerin günahını almayayım. Mesela, şu sıralarda televizyonlarda en çok gözde olanlar, en çok genelleme yapanlardır, çerçeveyi en kalın olarak çizenlerdir. Onlar, aranıp bulunmayan Hint kumaşlarıdır. Niye; çünkü adamlar bütün problemleri çözüyorlar. 20 dakika dinliyorsunuz, bakıyorsunuz Türkiye'nin problemleri çözülüyor." dedi.

İzm'leri cazip kılan bir çok hususa temas eden Aydın, "İzm'leri cazip kılan hususlardan biri elinize bir ölçüt, bir kriter veriyor. Kriter, her zaman doğru olmayabilir; ama, her halükârda iyiyi, doğruyu, güzeli, çirkini, haklıyı, haksızı ayıracak bir kriteriniz varsa rahat ediyorsunuz. Öbür türlü, boz alanda kalmak gibi bir risk. Siyah-beyaz düşünmek kolay; çünkü, elde kriter olursa bu ya siyahtır, ya beyazdır; Tekrar ediyorum,

kriter olsun demiyorum; ama, her halükârda, her izm'in mutlaka kriteri vardır." dedi.

İzm'lerin bir başka cazip gelen tarafının da genelleme yapmasından kaynaklandığını söyleyen Aydın, "Adı üzerinde izm büyük ölçüde bir genellemedir, büyük ölçüde, bir yere kadar en azından bağlanmadır. Böyle olunca, o zaman bir izm'e giren insan, aslında reel olanı, ideal olanın ışığında eleştirme imkânına sahip oluyor. Muhalefette olan partilerin işi kolaydır; idealde düşünüyor, realiteye gelince iş değişiyor tabii. Realiteyi, realite zaviyesinde eleştirmiyor, o düzlemde girmiyor işe, o ideal noktadan bakıyor, ideal noktadan baktığı için de işi kolay." dedi.

Prof.Dr.Mehmet Aydın konuşmasını şöyle bitirdi: "Toparlayacak olursam, izm'ler, hepsine cari olan bir çerçeve veriyor, bir epistemolojisi var, duyguyu tatmin ediyor, bir kriter veriyor, ölçüt veriyor, dolayısıyla siz onunla rahatça anlam dünyanızı kurabiliyorsunuz ve bir de size hakikaten kendinizden büyük ideal bir dünya veriyor, onunla da kendinizin, insanlığa, gelecek kuşaklara hizmet ettiğine inanıyorsunuz. Bu bakımdan, izm'ler hakikaten bilimsel ve felsefi olarak akılcıca bir biçimde eleştirilmezse ve toplum hayatı izm'lere göre bir bölünme, parçalanma gösterirse, o ülkenin iflah olması mümkün değildir. Bu bakımdan, benim kanaatimce, Türkiye'de, izm'ler hâlâ hakikaten kuvvetlidir. Zannediyorum bunun içinde en güçlü olan siyantizm ile pozitivizm. Ben gördüğüme inanırım demek, aslında, bilmin söylediğinin dışına çıkmam, bilim bilimdir dediğiniz zaman, ahlak nereye konulacak, inanç nereye konulacak, metafizik nereye konulacak. Hiçbir dünya görüşü bilimsel olmaz. Dünya görüşünün içinde bilimsellik olur. Bilimsellik önemli ölçüde etkili de olabilir; ama, dünya görüşünün içinde korkularımız var, umutlarımız var, genellemelerimiz var, geleceğimiz var, kuşaklarımız var, evhamımız var. Bilimsel dünya görüşüne sahip olan vatandaşlarımız da, bilimsel dünya görüşüne sahip olmayan vatandaşları-

mız da var. Ben, Türkiye’de o bilimsel dünya görüşüne sahip olduğuna inanların büyük bir kısmını, izm’ler bakımından en tehlikeli noktada görüyorum ve teşekkür ediyorum.”

Prof. Dr. Yusuf Ziya İrbeç

6 milyarlık nüfusu olan dünyamızda 1,2 milyar insanın mutlak fakirlik sınırı olan, günde 1 doların altında bir parayla geçinmek zorunda ol-

duğuna işaret ederek sözlerine başlayan Yusuf Ziya İrbeç, bu insanlardan ne şuurlu bir düşünme, ne dünyadaki olaylara adapte olma, ne de yeni bir ilmi gelişme atmosferinde bulunmasının beklenemeyeceğini söyledi.

Dünyadaki gelir dağılımında son yıllarda muazzam bozulmalarının olduğunu, zengin ülkelerle fakir ülkeler arasındaki farkın 1990 yılında ortalama 60 kat iken, 1997 yılında, bu oranın aşağı yukarı 74 katına çıktığını ifade eden İrbeç, böyle bir ortamda uluslararası alanda bir globalleşmenin, küreselleşmenin, birlikte yaşamının altyapısının oluşmadığını belirterek, “Mesela, sosyologlar, bundan önceki dönemler için güçlülerin yaşadığı dünyadan bahsediyorlardı. Son yıllardaki sosyologlar, genelde uyumlu insanların yaşadığı dünyanın daha hakim bir dünya görüşü yönüne kaydığını söylüyorlar. Fakat, gerçek bu değil. Nasıl uyumlu olacaksınız böyle bir dünyada? Gelir dağılımı çok bozuk. Bir kere, 74 kat bir fark var.” dedi.

Türkiye’de gelir dağılımı oranının ise aşağı yukarı 11 – 12 kat civarında olduğunu, bunun da Türkiye’nin, dünyadaki olumlu ve olumsuz gelişmeler karşısındaki tutumuna yansıdığını belirten Y. Ziya İrbeç, “Bunlar olumsuz gelişmeler. Mesela Türkiye’de ilmi gelişmelere bakıyorsanız, bir televizyon programına bakın... Yurt dışında, bir televizyonu seyrettiğiniz zaman, mesele Avrupa ülkelerinden bir tanesinde, haberlerin yüzde 30’u yurt içine yöne-

liktir, yüzde 70’i komşu ülkelere veya genel olaylara yöneliktir. Türkiye’ye baktığınız zaman tam tersini görürsünüz. Haberlerin yüzde 70’i Türkiye’ye yöneliktir, çok az bir kısmı uluslararası alana yöneliktir. Öyle olunca, insanlar, bir noktada dünyadaki olayları takip etmekten, dünyayla birlikte düşünmekten uzaklaşmış oluyorlar.” dedi.

Çağımızın büyük ilim adamı Einstein’ın “bilinçle tamamlanmamış bir ilim, ruhun çöküntüsünden başka bir şey değildir” sözüne işaret eden Prof. Dr. Yusuf Ziya İrbeç, “İnanç dünyasında, yine aynı şekilde kendi içerisinde tutarlı olmayan bir toplum, bir gençlik, başarıya kendisini hazır hissedemez, başarılı olamaz.” dedi.

Ülkemizde kültüre çok meraklı, kültür konusunda bilgili gençlerin olduğunu fakat genel itibarıyla gençlerin bir kültür sorunu yaşadığını söyleyen İrbeç, genel itibarıyla ülkemizde kitap okuma oranının, dinini, kültürünü, başka dinleri, başka kültürleri araştırma oranının çok düşük olduğunu ifade etti.

İnsanın dünyası küçük olursa, her şeyin birbirine karışacağını belirten İrbeç, “Onun için, gençliğin dünyasının biraz geniş, uluslararası olaylarla yakından ilgili olması gerekiyor. Mesela, televizyon programlarında, gazetelerde, basın hayatında, dünyadaki gelişmelere daha fazla vurgu yapan, olayların analiz tarafına daha fazla eğilen bir eğilime doğru kaymak gerekiyor.” dedi.

Devletin kültür olayında desteğinin şart olduğunu vurgulayan Yusuf Ziya İrbeç, bu desteğin en azından, dünyadaki olayları ilmi çerçevede Türk gençliğinin önüne sunabilecek, onları aydınatabilecek seviyede olması gerektiğini belirterek, “Mesela bir ülkede Hizbullah olayının çıkması, herhalde Müslümanlığın iyi öğretilmediği manasına geliyor.” dedi.

Türkiye’nin gençlik üzerinde bir karar almak zorunda olduğunu ifade eden İrbeç, “Yani, devlet olarak, hükümet olarak, millet olarak bu gençliğe biz nasıl sahip çıkalım... Bunları, bilinçsiz bir şekilde bırakmamız mümkün değil.” dedi.

Gençliğin yeterli bilince sahip olmadığını tekrarlayan Yusuf Ziya İrbeç, “Türkiye’de yaşayan gençliğin, genelde ilmi bir araştırma yapmadığını, kültürel açıdan, ilmi açıdan yeterli seviyelerde olmadığını düşünüyorum. Onun için, bu noktada, gençlik problemlerini tartışıyoruz, Satanizm olayı çıkıyor, başka bir sürü bizim sapık diyebileceğimiz ve insan beyniyle uyuşmayan bir sürü ideolojilerin Türkiye’de yaygın hale geldiğini düşünüyorsunuz. Yani, Müslüman bir mahallede, çok rahat salyangoz satılabiliyorsa, demek ki, ortada bir problem vardır.” dedi.

Konuşmasının sonlarında, Türkiye’nin demokrasi alanında da sıkıntıları olduğunu ifade eden Prof. Dr. Yusuf Ziya İrbeç, “Hani ben dedim ki, dünyada en ince kitaplar hangileridir; birincisi İngilizlerin yemek kitabı, ikincisi Almanların mizah antolojisi, üçüncüsü de Türklerin demokrasi kitabı, yani demokrasi tarihi. O zaman, demek ki, bu demokrasi alanında da büyük bir problemimiz var. Bu problemi, bizim bir şekilde aşmamız gerekecek diye düşünüyorum.” dedi.

Doç. Dr. Ayhan Bıçak

Konuşmasında zaman anlayışının, dünya görüşünü nasıl belirlediği üzerinde duran Bıçak, zamanı yorumlayış tarzımızın dünya görüşlerimizi belirlerken büyük bir rol oynadığını, bunu tarihi süreçte de görmenin mümkün olduğunu söyledi.

Tarihi süreçte, iki temel zaman anlayışının olduğunu ifade eden Bıçak, bunlardan birisinin bütün evrenin başladığı noktaya geri dönüşünü temel alan döngüsel zaman anlayışı, diğeri ise, çizgisel zaman anlayışı ya da doğrusal zaman anlayışı denilen anlayış olduğunu söyledi.

Döngüsel zaman anlayışında belirleyici olan unsurun daha çok da dini bir yapı hissettirdiğini belirten Ayhan Bıçak, “Yani, cennetten kovulduk; ama,

umudumuz cennete gitmektir. Bu döngüselliğin bir göstergesidir. Ya da, ilkel topluluklara baktığımızda, her yılbaşını evrenin yeniden kurulduğuna ve evrenin yeniden yapıldığına inanarak bu törenleri düzenlerlerdi ve her yılbaşında da kendi günahlarından arındıklarına inanırlardı." dedi.

Çizgisel zaman anlayışında temel anlayışın, aydınlanma döneminde ilerleme fikrinin ağırlık kazanmasıyla birlikte kendisini hissettirdiğini ifade eden Doç.Dr. Ayhan Bıçak, "İlerleme fikrini temel almak, yeni bir zaman anlayışını getirdi. Niçin; çünkü, ilerlemek demek, geleceğe doğru yönelmek demektir. Halbuki, döngüsel zaman anlayışında ilerleme fikri olmadığı gibi, ilerlenecek hedef ya da amaç, geçmişteydi, altın çağdaydı. Yani, insanlığın olduğu dönemde, ya da Peygamber'in doğduğu, yaşadığı dönemde, bu türden, ya da bir ulusun efsanelerinin, atalarının başarılı olduğu dönemlerde aranıyor. Artık, yeni çağla birlikte, altın çağ, geçmişte değil gelecekte aranmaya başladı. Gelecekte aranan altın çağ önemli bir boyut daha kazandı." dedi.

Genel olarak, zamanın üç boyutlu düşünüldüğünü belirten Bıçak, bunların geçmiş, zaman, şimdiki zaman ve gelecek olduğunu söyledi.

Kapitalizmin getirdiği anlayışta bireyin ön plana çıktığını ifade eden Bıçak bunu şu şekilde açıkladı: "Kapitalizmde birey ön plana çıkıyor. Bireyin ön plana çıktığında da, dünyasını kendine göre kurması gerekir. Bireyin ömrünü, dünyanın tarihi, insanlığın tarihiyle kıyasladığımızda, nokta gibi kalıyor ve burada zaman anlayışının temel dayanaklarından biri ölüm korkusudur. Bireyde özellikle bu kendini hissettiriyor. Eğer birey, geçmişten gelen, geleceklerden gelen değer yapısını, ahlakı, dini, toplumsal, sosyal ne türden derse-

niz deyin, ama toplumun geneline ilişkin değerler dizisini kaybedip de, bireysel değerleri, kendi yaşadığı anların herhangi

birine bağlı olarak tanımlamaya başladığı anda, toplum için sıkıntı kaynağı olmaya adaydır artık. Çünkü, âna bağlı düşünmek, bir tür körleşmedir. Yani, geçmiş ve geleceği göz ardı etmektir. Eğer, geçmiş ve geleceği düşünemeysek, afedersiniz, hayvandan çok da farklı olmuyoruz; çünkü, hayvanlarda zaman bilinci yoktur; sadece karınlarını doyururlar, güvenliklerini sağlamak için içgüdüsel olarak davranırlar ve soyun devamı için de bir araya gelirler. Halbuki, insanı insan yapan unsur bilincidir ve bu bilincin dayanağı da bu üç boyutluluktur."

Kapitalizmin ve onun ürünlerinin, dünyanın tümünü kontrol ettiği müddetçe Satanizm gibi, herkesin canını sıkan olaylarla çok sık karşılaşılacağını iddia eden Bıçak, "Çünkü, birey, ânı yaşıyor, ânın içinde ne türden zevkleri varsa, kendisine neler hitap ediyorsa onların peşine gidiyor. Bu, âna düştüğümüz andan itibaren, değerler dizisi, dünya görüşü, ahlak, din gibi toplumsal değerler, devlet gibi kurumlar devre dışı kalır. Çünkü, o an, ne istiyoruz ve istediğimiz şeyi yapmakla kendimizi özgür sanıyoruz ve burada bir yanlış özgürlük kavramını kullanıyoruz, özgürüm, istediğim gibi yaparım. Hayır efendim, özgürlük istediğimiz şeyi yapmak değildir, özgürlük sorumluluktur. Yani, sorumluluk, hem geçmişe, hem geleceğe, hem herkese karşı sorumluluktur. Ama, önce kendine karşı sorumluluktur." dedi.

Birey ve toplum olarak bu üç boyutlu zamanı düşünüp, ufkumuzu buna göre belirlememiz gerektiğini söyleyen Bıçak, "Çünkü, ufuksuzuz, körüz. Eğer körlüğü aşmak için ufkumuzu genişletirsek, bize dokunacak zararları zaten önceden kestirebilmemiz gerekiyor. Ne türden problemlerle karşı karşıya kalacağımızı görürüz, ufuk bize bunu verir." dedi.

Üç boyutluluğun öncelikle bilinç problemine dayandığını belirten Ayhan Bıçak, "Çünkü, bilinç üç boyutludur, bilinç geçmişle gelecek arasında köprüdür. Eğer benim bilincim var diyorsanız, bu cümleyi kullanıyoruz demektir, bu anlamı yüklüyoruz demektir. Yani, geçmişle gelecek arasında bir bağlantı kuruyoruz. Şimdi, geleceği bilemeyiz; ama, geleceği kurmakla yükümlüyüz. Geleceği kurabilmek için de, elimizdeki yegâne malzeme geçmiştedir." dedi.

Doç.Dr. Ahmet Güç

Sunduğu tebliğin de Satanizm konusunu işleyen ve konuyu iki ana başlık altında ele alan Ahmet Güç, Satanizmin batı boyutu ve Türkiye boyutuna değindi.

Satanizmin kelime anlamının kısaca şeytana Tanrı diye tapınmak olduğunu söyleyen Doç.Dr. Ahmet Güç "Bir başka tanıma göre ise Satanizm; Yahudi ve Hristiyan geleneğine, özellikle Hristiyan dini tahakkümüne bir başkaldırı hareketi olarak tanımlanmaktadır ve buna benzer pek çok tanımı da yapılmıştır." dedi.

Satanizmin tarihinin Ortaçağ büyü inancına kadar dayandırıldığını, ancak bugünkü Satanizmin 1880'li yılların sonlarından itibaren başladığını ve özellikle son elli yılda, başta Fransa, İngiltere, Almanya olmak üzere bir kısım Avrupa ülkelerinde, bilhassa da Amerika Birleşik Devletleri'nde ortaya çıkmış bir hareket olduğunu ifade eden Güç, "Bu hareket, tamamen Hristiyanlığa, Hristiyan din adamlarının ve kilisenin bir kısım insanlara din adına yapmış olduğu yanlış uygulama ve tahakkümlere bir başkaldırı hareketi olarak ortaya çıkmıştır." dedi.

Kilisenin özellikle Ortaçağ'da, Ortaçağ zihniyetiyle, özünden ve aslından uzaklaştırılmış bir Hristiyanlık anlayışıyla, dine karşı görüş beyan eden herkesi şeytana tapmakla veya şeytanla işbirliği yapmakla suçlayarak, iş-

kence ve zulme maruz bıraktığını söyleyen Ahmet Güç, bunun da bazı insanların dinin karşısında yer almasına ve dolayısıyla dinin karşısında tavır almasına sebep olduğunu, böylelikle de Satanizm hareketinin ortaya çıktığını söyledi.

Ortaçağ döneminde bir çok Satanist gurubun meydana geldiğini ve bunların bir kısmının uzun süre tutunmadığını belirten Güç, iki önemli akımın, -geleneksel Satanizm ve modern Satanizm- günümüze kadar geldiğini, özellikle de modern Satanizmin revaç bulunduğunu söyledi.

Geleneksel Satanizmin sistemli, organize bir hareket olmadığını, bu harekette daha çok bireyselliğin ön plana çıktığını, yani, daha önceki kimliğinden, kişiliğinden soyutlanmış, hiçbir dini veya dünyevi kanun ve kural tanımayan, tamamen yepyeni bireyler ortaya çıkarma amacını güttüğünü ifade eden Ahmet Güç, Modern Satanizmin ise, yine Hristiyanlığa bir tepki olarak ortaya çıktığını, fakat, biraz daha sistemli bir hale getirildiğini söyledi.

Bugün, Türkiye’de de yansımaları bulan ve dünyanın pek çok yerinde hâlâ yürürlükte olan Satanist hareketin kurucusu olarak bilinen kişinin Amerika’da doğan ve 1990 yılında ölen Anton Szandor Lavey olduğunu söyleyen Ahmet Güç, bu harekete Modern Satanizm veya kurucusunun ismine izafeten Laveyan Satanizm denildiğini belirtti.

Başlangıçta Hristiyanlığa karşı bir tepki olarak çıkan Satanizmin daha sonra bütün dinlere, dinlerin ortaya koymuş olduğu bütün kutsal değerlere ve devletlerin, hükümetlerin ortaya koymuş olduğu kanunlara karşı bir tavır içinde olduğunu belirten Güç, “Bu anlayış yayılmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla, Satanistler de, şeytanın kendisinden ziyade onun özellikleriyle özdeşleşmekte, bir manada onu sembol olarak almaktadırlar. Ana hatlarıyla Batı boyutu böyle.” dedi.

Türkiye’de intihar ve öldürme olaylarıyla gündeme gelen Satanizm

olayını değerlendiren ve Türkiye gençliğinin nasıl Satanist oldukları hususu üzerinde duran Ahmet Güç, “Bizim gençlerimiz nasıl Satanist oluyorlar veya hangi gençler bu tür akımlara ilgi duyuyor? Tespit edemediğimiz kadarıyla, parçalanmış ve problemlili aile çocukları, ilgiden, anne baba sevgisinden, bilgiden, eğitimden yoksun gençler özellikle bu tür akımlara meylediyorlar. Çok ilginç, bu tür akımlara meyleden gençlerin yaşı 13 – 25 yaş arası, daha çok 13, 17 vesaire. Biliyorsunuz, bu yaşlar, gençlerin ergenlik dönemi dediğimiz geçiş dönemi ve bu geçiş dönemi, bazı gençler için biraz problemlili olabiliyor. Özellikle de Batıda, 13 – 19 yaş grupları arasını intihara teşvik ediyorlar. Bunun arkasında bilinçli olarak yapılan bir uygulama var. Bizim gençlerimiz, aslında, farkında olmadan –pek çoğu benim tespitime göre– böyle bir hareketin veya akımın içerisinde bir anda kendisini buluveriyor. Zaten, önde gelen bazı Satanistlerin bu konuda görüşü var. Satanizm herkese göre değildir, bu bir maceradır. Yani, bir çıkmaz sokaktır, bu bir maceradır; ama, isteyen gelir. Orada ufak da bir tehdit seziyorum ben bazı yazılarından, elini kaptıran da kolunu kurtaramaz diyorlar. Yani, bir kimse zorla Satanist yapılmaz; ama, Satanist olduktan sonra da kolay kolay ihanet edilmez mantığı veya tehdidi var özünde.” dedi.

Doç.Dr.Ahmet Güç gençlerimizi bu akımdan korumak için başta anne babalar olmak üzere, eğitimcilerimize, din adamlarımıza ve ülkemizde sorumluluk mevkiinde olan ve ülkemiz insanına karşı sorumluluk duymak isteyen herkese görev düştüğünü söyledi.

Maddi hiç bir problemi olmayan gençlerin de bu akıma kapılabildiklerini söyleyen Güç, “İntihar edenlerin bir kısmı da, ailenin tek çocuğu. Çok ilginç!.. 15 yaşında, ailenin tek çocuğu, 9 Mayıs anneler gününde gazete yazmıştı, bir kız çocuğu intihar etti. Hiçbir maddi problemi yok. En iyi eğitim imkânı verilmiş, bilgisayar, internet hepsi var. Ama, bir şey eksik. Muhabir yazıyor, ben o gazetede takip ediyorum, bu gencin intiharının arkasındaki sır çözülemedi diyor. Aslında, o sır, pekiyle çözülüyor. Onun arkasında bir şey var, işte maneviyat boşluğu var, manevi eğitim eksikliği var ve din eğitimi eksikliği var. Bu noktada şunu diyoruz: Devletimizin resmî kurumlarında, devletimizin tayin edeceği ehil kişiler tarafından, gençlerimize, doğru ve sağlıklı din eğitimi verilmeli, gençler şeytan uğruna ölmeyeceğini bilmeli.” dedi.

Ahmet Güç konuşmasını “Şeytan, bırakın tapınılması, bütün dinler açısından sakınılması, uzak durulması gereken bir varlıktır. Ama, çok acı bir gerçek ki, bir kısım insanlar şeytanın yanında yer alabiliyor” diyerek tamamladı.

**TÜRKİYE DİYANET VAKFI
YAYINEVİ**

16. Yayinevimiz Antalyalıların Hizmetinde

*Geçmiş geleceğe
bağlayan
en sağlam köprü
kitaplarla kurulur.*

*"Her medeniyet
kitapla inşa edilir."*

Kültür hayatımıza önemli katkılar sağlayan Türkiye Diyanet Vakfı, yayinevi halkasına bir yenisini ekleyerek 16. yayinevini Antalya'da açtı.

Üniversite bulunan illerde açtığı yayinevleriyle, halkımıza güvenilir kaynaklardan ve ucuz kitap sunma gayreti içerisinde olan Türkiye Diyanet Vakfı, bugüne kadar 300'ün üzerinde çıkardığı kitapla kültür hayatımızda önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Yayıncılık ülkemizde son yıllarda ciddi sıkıntılar geçirmektedir. Hem üretim hem de pazarlama alanındaki sıkıntılar yayıncılığa olan ilgiyi malesef azaltmaktadır. Oysa yayıncılık bir

ülkenin kalkınmışlığının ve medeniliğinin en önemli göstergesidir.

Ülkemiz insanını kardeşlik şuuru etrafında birleştirip geleceğe taşıyacak olan milli kültürümüzdür. Bu kültürün temel harcı da kitaplardır. Bu kitapları da güvenilir kaynaklardan ve ucuz olarak halkımıza sunmak kitap neşretmek kadar önemlidir. Bunun idrakinde olan Türkiye Diyanet Vakfı büyük illelerimizde açtığı yayınevleriyle bu hizmeti ifa etmeye gayret göstermektedir.

Türkiye Diyanet Vakfı bu bağlamda üniversite bulunan çeşitli illerimizde hizmete sunduğu yayınevi zincirine bir yenisini eklemenin grurunu yaşamaktadır.

Akdeniz bölgesinin, dünyaya açılan vitrin şehirlerin biri olan Antalya'da hizmete sunulan yayınevinin açılışı muhteşem bir törenle yapıldı. Açılış törenine Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz, Antalya milletvekilleri Osman Müderrisoğlu, Nesrin Ünal, Antalya Valisi Ertuğrul Dokuzoğlu, Vali Yardımcısı Halil Kanal, Vakfımız Genel Müdürü Mehmet Kervancı ve Mütevelli Heyeti Üyesi Ethem Alimoğlu, civar il ve ilçe müftüleri ile kalabalık bir topluluk katıldı.

• **Mehmet Nuri YILMAZ**
Diyanet İşleri Başkanı
Türkiye Diyanet Vakfı Müt.Hey.Bşk.

Tören münasebetiyle bir konuşma yapan Mehmet Nuri Yılmaz İslâm'ın kitaba ve okumaya büyük önem verdiğinden bahsederek, İslâm'ın ilk emrinin "Oku" diye başladığını ifade etti.

Okumanın önemine iştirak eden Mehmet Nuri Yılmaz Türkiye Diyanet Vakfı'nın bu alanda önemli hizmetler sunduğunu belirterek, "Diyanet İşleri Başkanlığı ve onu desteklemek amacıyla kurulmuş olan Türkiye Diyanet Vakfı, sadece Türkiye'de değil Türkiye dışında da bir çok hizmetleri gerçekleştirmektedir. Yabancı ideolojilerin o ülkelere girmelerine hizmetleriyle engel olmuşlardır. Vakfın yaptığı hizmetlerden biri de yayınevleri açmaktır. Bu cümleden olarak bugün bu yayınevinin açılışını sizlerle birlikte yapacağız. Tabi yayınevi derken akla kitap geliyor. Vakıf yayınevinde daha ziyade tarihi, edebi eserlerin yanında dini eserler satılıyor." dedi.

Gelecek nesillere bırakılacak en büyük mirasın kitap olduğunu vurgulayan Mehmet Nuri Yılmaz, çocuklarımız için kütüphane oluşturulması

gerektiğini belirterek, "Bizim çocuklarımıza bırakacağımız en büyük miras kitap olmalıdır. Kitaba verilen para da yerini bulmuştur ve bunun için kendi imkanlarımızı esirgememeliyiz. Çocuklarımıza mükemmel bir kütüphane bırakmalıyız. Değerli Antalyalılar, kitap en büyük dosttur. Kitap vefakar arkadaşdır, kitap bizi olgunlaştıran, mükemmelleştiren, dünyaya ve kainata bakışımızı değiştiren Allah'ın lütfudur, ihsanıdır. Üzülerek ifade edeyim ki millet olarak çok az kitap okumaktayız. Yapılan araştırmaya göre ortalama günde bir vatandaş yedi saat yirmi dakika televizyon izliyor. Bu ne demektir? Bu çok korkunç bir şeytir. Yani kitap okumak bitmiştir. Televizyonlardaki güzel öğretici programlar hepimizin beğendiği, tasvip ettiği şeylerdir. Ancak görüyoruz ki bir çok televizyonda, gençlerimiz, insanlarımız zamanlarını boşa harcıyor." dedi.

Zamanın çok değerli olduğunu ve geçen zamanın geri getirilmesinin mümkün olmadığını belirten Mehmet Nuri Yılmaz, zamanın çok iyi değerlendirilmesinin gerekliliği üzerinde durarak, "Zaman çok değerlidir. Her halde parayla satılsa zamandan daha değerli bir şey olmaz. Ömür nakittir derler, evet bütün servetinizi verse-

*Kitap en büyük dosttur.
Kitap vefakar arkadaşdır,
kitap bizi olgunlaştıran,
mükemmelleştiren,
dünyaya ve kainata
bakışımızı değiştiren
Allah'ın lütfudur,
ihsanıdır*

niz geçmiş zamanınıza geri getiremezsiniz. Geçen geçmiştir. Dinimiz zamanı çok iyi değerlendirmeyi emretmiştir. Ömrün kıymetini bilin diyor yüce Peygamberimiz. Şimdi televizyon karşısındaki bu dakikaları, saatleri boşuna harcıyoruz. Televizyon sohbeti ortadan kaldırdı. Okumayı öldürdü ve bu gidişle medeniyet kervanına ulaşmamız da mümkün değildir. Geliniz okumayı çoluk çocuğumuza alıştıralım, tavsiye edelim. Boş zamanlarımızı okumayla geçirelim. Bir İslâm büyüğüne soruyorlar; öleceğine bir saat kalsa ve bunu da bilsen, bu bir saati neyle değerlendirirsin? "Okumakla değerlendiririm" diyor. Bilgi mi önemlidir, ibadet mi? Bilgi ibadetten önce gelir. Önce bil sonra yap. Peki neyi okuyalım, her şeyi, her kitabı okuyalım mı? Merhum Ferit Kam bu hususta şöyle diyor: Kimyager zehirli bir maddeyi tahlil ettiği zaman tedbirini alır, ağızını burnunu kapatır, maske kullanır, ellerine eldiven geçirir, o zehirli maddeyi tahlil eder. Her kitap okunmalı ama kimyagerin yaptığı gibi yaptıktan sonra, tedbir aldıktan sonra okumalıdır." dedi.

İslâm dinine vâkıf olmayan insanların rastgele kitap okumaları neticesinde hoş olmayan olayların ve sapıklıkların meydana geldiğini vurgulayan Mehmet Nuri Yılmaz, "İslâm dinini ve onun asıl kaynaklarını bilmeyen insanların rast gele kitap okumaları günümüzde de yaşadığımız bir takım hoş olmayan davranışların, sapıklıkların meydana gelmesine sebep olmaktadır. 60'lı yıllardan sonra gerek sağ cenahta ve gerekse sol cenahta yazılmış bir çok kitaplar vardır. 60'tan sonra bu fikir hareketi çok gelişti. Bir çok yabancı eserler dilimize çevrildi. Bu eserler arasında dini yayınlar büyük yer tutar. Pakistanlı bir İslâm bilgini-

nin veya bir muharririn, veya bir sosyoloğun yazdığı kitaplar, Kahire'den bir zatın yazdığı kitaplar dilimize çevrildi. Tabi bu insanlar yaşadıkları ülkenin şartlarına göre bu kitapları kaleme almışlardır. İngiliz müstemlekesi durumunda iken yazılmış olan kitaplar, İngiliz mezalimine karşı yazılmış olan kitaplar dilimize çevrilip Türkiye'ye dağıtılınca, Türkiye'yi de aynı kefeye koyarak bir cihat, bir darülharp fikirleri ortaya atıldı. Bugün sivri uçlarda tehlikeli noktalarda bulunan insanlar o günün bu tercümeleri ile büyümüş olan insanlar, nesillerdir. Onun için her kitap okunmalıdır diye-

*Bağnazlık, gericilik,
softalık adına dini tahrif
edenlere aldanmayalım,
aynı zamanda ilericilik ve
çağdaşlık adına dini
tahrif, tahkir edenlere
iltifat etmeyelim*

miyorum. Kimyagerin aldığı tedbiri aldıktan sonra okumalı. Özellikle dini konularda kaleme alınmış olan eserler güvenilir ilim adamları tarafından mensup, muteber kitaplar okunmalıdır." dedi.

Günümüzde sahası olmadığı halde dini alanda kitap yazan insanların olduğunu, bazı kişilerin kendilerini din alimi olarak gösterdiğini ve bunların insanları aldattığını söyleyen Mehmet Nuri Yılmaz "Günümüzde bir çok yayın neşredilmektedir. Vitrinlerde bu dini yayınları görmemiz mümkün. Hemen her köşede, bilhassa büyük şehirlerde bunu müşahade ediyoruz.

Bir taraftan sevindirici. Demek ki insanlarımız dinle çok meşgul oluyor ve dini eserler yazıyorlar, çok güzel. Ama bu eserleri yazan insanların yani müelliflerin bir durumlarını tercime-i hallerini gözden geçirmemiz gerekir. Günümüzde sahası olmadığı halde eser verenlerin sayısı bir hayli fazla. Tıp doktoru, ziraat mühendisi dini eser yazıyor. Bunlar dini alanda ihtisas sahibi ise mesleği ne olursa olsun dini eser yazabilir. Ama günümüzde hiç de öyle değil. Her eline kalem alan yazar, köşe yazarı, din diyor yazıyor, dini kitap diyor yazıyor. Hiç dini tahsili olmadığı halde mektep medrese görmediği halde insanlar sakal bırakıyor hoca diye geçiniyor. Halkımızdan safdil olan insanlar da bunların peşinden gidiyor. Bu safdil insanlarımızı aldatıyorlar. Bunun için değerli kardeşlerim, çok muteber güvenilir kaynaklardan dinimizi öğrenmeye çalışalım. İşte bu yayınevlerinde inşallah muteber ve güvenilir eserler satılacaktır." dedi.

Diyanet İşleri Başkanı ve Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti Başkanı Mehmet Nuri Yılmaz üzerine basa basa, insanları dinden uzaklaştıran ve sapıklığa sürükleyen eserlerden uzak durulmasının gerekliliğini vurgulayarak "İnsanları dinden uzaklaştıran eserlere sakın itibar etmeyelim. Allah'ın gönderdiği yüce kitap Kur'an-ı Kerim, Hz.Peygamber'in sahih sünneti, hadis-i şerifleri de elimizdedir. Bu kitapları alalım ve okuyalım; dinimizi asıl kaynağından öğrenelim. Bağnazlık, gericilik, softalık adına dini tahrif edenlere aldanmayalım, aynı zamanda ilericilik ve çağdaşlık adına dini tahrif, tahkir edenlere iltifat etmeyelim." dedi.

Mehmet Nuri Yılmaz konuşmasının sonunda Antalya yayınevinin Antalya'lılara hayırlı olmasını temin etti.

• **Osman MÜDERRİSOĞLU**
Antalya Milletvekili

Törende bir konuşma yapan Antalya Milletvekili Osman Müderrisoğlu da Antalya'ya kazandırdıkları bu müesseseden dolayı Türkiye Diyanet Vakfı'na teşekkür ederek sözlerine başladı.

İslâm dininin okumaya ve ilime büyük önem verdiğini belirten Müderrisoğlu "Allah'ın ilk emri kitabımız Kur'an-ı Kerim'de oku olmuş. Yine insanlığın hidayet rehberi olan bu Kur'an-ı Kerim'de Allah hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Buyurmaktadır. İki cihan serveri Hz. Muhammed (SAV) "ilim, bilgi müslümanın kayb olmuş malıdır, nerede bulursa alır" buyurmaktadır. Kadın erkek her müslümana ilim kazanmak ilim tahsil etmek farz buyurmaktadır. Bu insanlara, bu öğrenecekleri ilim yolunda yardımcı olunması için böyle bir müessesese bugün Antalyalılarımızın emrine âmâde hale getirilmiştir. Allah hepisinden razı olsun. Bu büyük millete bu yolda hizmet edenlerin tamamına Allah güç, kuvvet ve şuur ihsan etsin. Bu müessesenin ve camimizin memleketimize, milletimize ve Antalyalılara hayırlara vesile olmasını, daha bu uğurda nicelerini bu büyük millete hazırlamakta hakkın yardımcı olmasını niyaz ederim" dedi.

• **Nesrin ÜNAL**
Antalya Milletvekili

Antalya Milletvekili Nesrin Ünal da yaptığı konuşmada İslâm dinine mensup olmakla gurur duyduğunu ve İslâm'ın okumaya ve ilime önem verdiğini belirterek, "Bizler son peygamber Hz.Muhammed (SAV)'e, Allah'ın indirdiği İslâma inanan ve bundan asla vazgeçmeyi düşünmeyen bir milletin mensuplarıyız. İslâmîyetin ilk emri de "Oku" dur, bunu da biliyoruz." dedi.

İslâmın ilime ve insana verdiği önemi bir örnekle anlatan Nesrin Ünal, "Ben bir hekimim ve biz doktorlukta hastalara yanlış yapılan işlerden dolayı Amerika'da ödenen tazminattan hayranlıkla bahsederiz. Amerikalıların insan hayatına büyük önem verdiğini ve bir hekime yaptığı hatadan dolayı tazminat ödetildiğinden bahsederiz. Bu değer bizim güzel dinimizde mevcuttur, fakat bunu pek bilmeyiz. Bunun nedeni de bizim inandığımız yüce dinimiz İslâmîyeti tam tanımamamızdan kaynaklanmaktadır. Yaptığımız araştırmada ilk tazminatın Peygamber Efendimiz zamanında ödetildiğini öğrendik. Bir zat Peygamber Efendimize gelerek "Ben hiç eğitim almadan bu yaşma kadar doktorluk yaptım ama bugün yaptığım hatadan dolayı pişmanlık duydum" der ve ne emredersiniz diye sorar.

Peygamber Efendimiz "Şimdiye kadar muayene ettiğin hastaları bul ve verdiğin zararları elinden geldiği kadar maddi yönden öde ve onlarla helalleş ve bir daha da bu mesleği ilim tahsil etmediğin için yapma" dediğini söyledi.

İslâmîyetin insanlara öğretilmesi ve sevdirebilmesi için Türkiye Diyanet Vakfı'nın açtığı bu tür yayınevlerine ihtiyaç duyulduğunu vurgulayan Ünal, "Türkiye'de İslâmîyetin doğru ve güzel öğretilmesi için,

vazgeçilmez dinimizin sevdirmesi için bu tür yayınevlerinin kurulmasını, açılmasını sağlayan tüm insanlarımıza şükranlarımı iletir, bu yayınevinin hayırlı olmasını dilerim." dedi.

• **Halil KANAL**
Vali Yardımcısı

Türkiye Diyanet Vakfı'nın yurtiçinde ve yurtdışında gerçekleştirdiği hizmetlerin takdire şayan olduğunu ifade ederek konuşmasına başlayan Antalya Vali Yardımcısı Halil Kanal, Vakfın bu tür hizmetlerle önemli bir boşluğu dolduğunu ifade ederek, "25 yıl önce bir açığı kapatmak için kurulan Türkiye Diyanet Vakfımız büyük hizmetler başarmıştır. Ülke-miz insanı dine, ülkesine ve insanlığa yardım hususunda yarış halinde olduğunu muhtelif vesilelerle göstermiştir. Bunun neticesinde de Türkiye Diyanet Vakfı'nın hizmetleri Türkiye dışına taşmıştır. Bizim millet olarak bir eksikimiz de okumaya fazla değer vermemektedir. Türkiye Diyanet Vakfı bu açığı da kapatmak için elinden gelen gayreti sarfetmektedir. Bugün bir taraftan mukaddes bir yuvayı açıyoruz, diğer taraftan da çok ihtiyaç duyduğumuz yayınevini hizmete açıyoruz. Bu gibi tesislere Türkiye'nin çok ihtiyacı var. Bunu başaran, bu güzel hizmetleri Türkiye'ye, kardeş ülkelere, hatta dünyaya yaymaya çalışan Diyanet İşlerimizi Sayın Başkanın huzurunda kutluyorum." dedi.

• Mehmet KERVANCI
Türkiye Diyanet Vakfı Genel Md.

Türkiye Diyanet Vakfı Genel Müdürü Mehmet Kervancı da yaptığı konuşmada, Türkiye Diyanet Vakfı'nın 25 yıl önce kurulduğunu ve 25 yıldır büyük hizmetlere imzasını attığını belirterek, Antalya'ya böyle bir eser kazandırmaktan dolayı mutlu olduklarını söyledi.

Vakfın 25 yıl önce Diyanet İşleri Başkanlığı hizmetlerini desteklemek amacıyla kurulduğunu belirten Mehmet Kervancı "Vakfımız bundan 25 sene önce kuruldu. Kuruluşunun esas amacı ülkemize önemli hizmetlerde bulunan kamu kuruluşlarından biri olan Diyanet İşleri Başkanlığımızın devlet bütçesiyle yapamadığı, yapma imkanı olmadığı, ama yapması gerekli olan önemli hizmetlerin yapılmasında destek olmaktır. Vakfımız kuruluşundan bu güne kadar başkanlığımızın hizmetlerine imkanları ölçüsünde ciddi manada destekte bulunagelmıştır, bulunmaya da devam edecektir. Bunun yanında ülkemizin ihtiyacı olan diğer hizmetlere de katkıda bulunmaya gayret etmektedir." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın Özellikle 1980 yıllarından sonra kültürel hizmetlere yöneldiğini ve kültür hayatına katkıda bulunduğunu söyleyen Mehmet Kervancı, "Toplum için çok önemli olan kültür hayatına katkıda bulunabilmek için bir yayın işletmesi kurduk. Bu işletmemiz bugüne kadar 300'ün üzerinde basılı yayın yapmış-

tır ve her sene 30-40 yeni yayın ilavesiyle bu rakamı büyötmeye çalışmaktadır. Bunun yanında özellikle üniversitelerimizin bulunduğu büyük şehirlerde 15 tane yayinevi açmıştır. Bugün açacağımız bu yayinevi, bu rakamı 16'ya çıkarmaktadır. İmkanlarımız ölçüsünde yayinevlerimizin olmadığı şehirlerimizde de sizlerin desteğiyle bu yayinevlerimizi genişletmeye devam edeceğiz." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın kültürel faaliyetlerin yanısıra eğitim alanında da önemli hizmetler sunduğunu anlatan Mehmet Kervancı "80'li yıllarda Vakfımız eğitime yönelmiş ve bugüne kadar 46 bin öğrenciye burs vermiştir. Bu eğitim döneminde de 6500 öğrenciye burs veriyor. Bunun yanında 10 adet yüksek öğrenim yurdu açmış, bu yurtlarda halen 2500 civarında öğrencimiz en güzel imkanlar içerisinde barındırılmakta ve ülkemize daha faydalı olabilmeleri için kendilerini yetiştirmenin gayreti içerisinde bulunmaktadır. Ayrıca Türkiye genelindeki 900'ün üzerindeki şubemiz; müftülerimizin ve din görevlilerimizin büyük gayretleriyle, 260 kadar yurdumuzda 25-26 bin civarında ortaöğretim öğrencisine barınma imkanı vermektedir." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın İslâm Ansiklopedisi'ni de çıkardığını ve Müslüman ülkeler içinde bunun ilk defa ülkemize nasip olduğunu söyleyen Kervancı, "Vakfımız İslâm ülkeleri içerisinde ilk defa İslâm Ansiklopedisi çıkarmaya başlamış ve bu maksatla İstanbul'da İslâm Araştırmaları Merkezi adıyla bir merkez kurmuştur. Bundan iki yıl önce orada yapmış olduğu dört binadan oluşan kompleksle bu çalışmalarına hız vermiş ve bu ansiklopedimizin 20. cildini hizmete sunmuştur. İnşallah 40 ciltte bu ansiklopedi tamam olacaktır. Bunun yanında Vakfımız dünyayı tanıyan, dünyayı bilen ve

dünya dillerinde konuşabilen bilimadamlarını yetiştirmek amacıyla, genç araştırmacılar yetiştirme hizmetini başlatmış ve 85 yılından bugüne kadar doktorasını yapmış 35 ilim adamını yetiştirmiş ve halen yetiştirmeye devam etmektedir." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın yurtdışına yönelik hizmetlerinden de bahseden Mehmet Kervancı, özellikle Türk cumhuriyetleri için Vakfın önemli faaliyetler yürüttüğünü ifade ederek, "Sovyet Rusya'nın yıkılmasıyla Vakfımıza Türk cumhuriyetlerinde de hizmet imkanları doğmuş ve hatta oralardan ısrarla Vakfımız tarafından oralara hizmet götürülmesi istenmiştir. Bu maksatla Vakfımız, Türk cumhuriyetlerinde bizzat kendisi finanse etmek suretiyle 30'un üzerinde cami inşa etmiştir. Onun yanında eğitim ve öğretime ağırlık vermiş, bu ülkelerde başta Nahçıvan, Azerbaycan, Türkenistan, Romanya Bulgaristan olmak üzere 8 tane ilahiyat lisesi açmış ve yine Azerbaycan, Kırgızistan, Türkmenistan, Afganistan, Kazakistan'da ilahiyat fakülteleleri açmıştır. Bu okullarda okuyan öğrenciler hazırlık ve birinci sınıfları ülkemizde okumakta ve bütün masrafları Vakfımız tarafından karşılanmaktadır. Ülkemizdeki eğitimlerini tamamlayan öğrenciler, kendi ülkelerinde Vakfımız tarafından açılan bu okullarda eğitimlerine devam etmekte ve bu öğrencilerin okullarını bitirmeleri sağlanmaktadır. Okullarını başarıyla bitiren ve akademik kariyer yapmak isteyen kabiliyetli öğrenciler Türkiye'ye getirilmekte, burada kendilerine master ve doktora imkanları sağlanmaktadır. Böylece Vakfımızın Türkiye'nin anlayışında görevli yetiştirilmesinde büyük hizmetleri olmaktadır." dedi.

Türkiye Diyanet Vakfı'nın sağlık alanında da önemli atılımlar yaptığını belirten Mehmet Kervancı, "İnsanımızın beden sağlığına hizmet maksadıyla da Vakfımız iki sene önce Anka-

ra'da bir tıp merkezi açmış ve onu hizmete koymuştur. Bu tıp merkezi-mize günde 200'ün üzerinde hasta müracaat etmektedir. Bu tecrübenin yanında İstanbul'da 130 yataklı bir hastane açtık. O hastanemize günde 250'nin üzerinde hasta müracaat etmektedir. Böylece Türkiye Diyanet Vakfı insanın hem kalbiyle, hem zihniyle, hem bedeniyle yakın ilgi içerisinde ve ona hizmet vermenin mutluluğu içerisinde." dedi.

Mehmet Kervancı konuşmasının sonunda bu hizmetlerin artarak devam edeceğini ifade ederek, "Sizlerin bu yakın desteğinin devam ettiği müddetçe bu güzel hizmetlerimiz ülke insanımızın daha sağlıklı, daha bilinçli ve daha yararlı bir şekilde yetişebilmesi için bugüne kadar olduğu gibi, bundan sonra da devam edecek ve geliştirecek, bu hizmetlere yenilerini katacağıdır." dedi.

• **Kadir ÇETİN**
Antalya Müftüsü

Antalya Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Kadir Çetin de Antalya'ya yayinevi açılmasından duyduğu memnuniyeti dile getirerek, "Malumunuz kültür bir milletin temel niteliklerinden biridir. Bir milletin kültürü okumalılık oranıyla eşdeğerdir. İnsanlar faydalı ve yararlı kitapları okudukları sürece toplum bilgili ve kültürlü olacaktır." dedi.

Tören konuşmalarını müteakip yayinevinin açılışı yapıldı.

Hizmet zincirimizin
16.'u olan
Antalya Yayinevimiz
Antalyalılara
ve
milletimize
hayırlı olsun.

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

29 MAYIS

Vakıf müessesesi Türk-İslâm hayat tarzının en önemli kurumlarından biridir. Tarihsel bir yaklaşım içerisinde değerlendirdiğimizde, Selçuklu ve özellikle Osmanlılar döneminde Vakıf çalışmalarının, hayatın her alanında yer aldığı, bugün sosyal devlet anlayışıyla yapılan sağlık ve eğitim hizmetlerinin büyük çoğunluğunun Vakıf eliyle yerine getirildiğini görmekteyiz.

Türkiye Diyanet Vakfı da geleneksel Türk-İslâm Vakıf anlayışının günümüzdeki en seçkin müesseselerinden birisidir.

Türkiye Diyanet Vakfımız, bu tarihsel misyonunu eğitimden sağlığa, gündelik hayattan gelecek nesillere dönük yatırımlara kadar her alanda yerine getirmeye devam etmektedir.

SAĞLIĞINIZ BİZ

HASTANESİ

Türkiye Diyanet Vakfı kurulduğu günden itibaren hasta ve tedaviye muhtaç olan vatandaşlarımızın devamlı yanında olmuş, onlara elinden gelen yardımı yapmıştır. Ancak bu gibi münferit yardımlar anlık olmakta ve devamlılık arzetmemektedir. Bu sebeple bu hizmetlerin kalıcılığını temin amacıyla poliklinik ve hastane gibi tedavi kurumlarının açılması ihtiyacı doğmuştur. Batı ülkelerinde

özel hastanelerin büyük bir kısmı dinî kuruluşlara (kiliselere) ait olup, toplum bu hastanelere büyük ilgi göstermektedir. Dinî kuruluşlara ait bu hastaneler sundukları kaliteli hizmetlerle toplumun güvenini kazanmış ve daima tercih edilir hale gelmiştir. Türkiye Diyanet Vakfı da bu uygulamanın bir benzerini ülkemizde gerçekleştirerek insanlarımızı sağlık alanında daha iyi hizmet etmeyi amaçlamıştır.

MİÇİN ÖNEMLİ

Bu çerçevede, Türkiye Diyanet Vakfı kuruluş amaçlarından birisi olan sağlık alanında da hizmet vermeyi hayata geçirmeyi planlamış ve öncelikle Dikmen'deki Tıp Merkezini, arkasından İstanbul Hastanesini faaliyete geçirmek üzere Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Tıp Merkezi İşletmesi adındaki İktisadi İşletmenin kuruluşunu tamamlamıştır.

Bilahare yürütülen çalışmalar neticesinde, 02.02.1998 tarihinde Naci Çakır Mahallesi 10. Sokak No:2 Dikmen adresinde Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Tıp Merkezinin açılışı gerçekleştirmiş ve bu merkez 26.10.1999 tarihinde Hastane haline dönüştürülmüştür.

Hastanemiz, gerek fiziki mekan itibariyle, gerek tıbbi cihaz donanımı itibariyle, gerekse de tamamı uzman 33 doktoruyla herkesin memnun olacağı, temiz, güler yüzlü ve ekonomik hizmet sunmasıyla kısa sürede Ankara halkının teveccühünü kazanmıştır.

Bu Hastane; aşağıdaki tüm hizmetlerde 24 saat hizmet vermektedir.

- ✓ Gastroenteroloji: Kolonoskopi, Gastroskopi, ERCP
- ✓ Kardiyoloji: EKG, Eforlu EKG, Holter
- ✓ Göz Hastalıkları: Bilgisayarlı Göz Muayenesi, Kontak Lens Uygulaması, Katarakt tedavisinde göz içi lens uygulaması, Şaşılık tanı ve tedavisi, Glukom tanı ve tedavisi
- ✓ Kadın Sağlığı ve Hastalıkları: Kolonoskopik bulgular, Ultrasonografik gebelik muayeneleri, Infertilite (kısırlık) tedavisi, Menopoz tedavisi, Osteopoz kliniği
- ✓ Çocuk sağlığı ve Hastalıkları: Sağlam Çocuk takibi (Büyüme, gelişme, beslenme, aşı programı), Hasta Çocuk takibi, Denver Gelişim tanıma testi (Çocukların gelişimini belirlemek ve takip etmek)
- ✓ Diş Sağlığı ve Hastalıkları: Protez, Cerrahi, Ortodonti, Periodontoloji (Diş eti hastalıkları), RVG (Kadyovizyograf) ile diş filmi çekilmesi
- ✓ Üroloji: Prostat Check-Up'ı, Sistoskopi
- ✓ Radyoloji: Her türlü Radyoskopik tetkik, Doeppler Ultrasonografi, Mamografi, Bilgisayarlı Tomografi, Röntgen (Konvansiyonel)
- ✓ Kulak-Burun-Boğaz
- ✓ Nöroloji
- ✓ Nöroşirurji
- ✓ Kalp Damar Cerrahisi
- ✓ Ortopedi
- ✓ Fizik Tedavi
- ✓ Cildiye

- ✓ Diyet Polikliniği
- ✓ Zayıflama Merkezi
- ✓ Acil Servis (24 saat)
- ✓ Ambulans hizmetleri
- ✓ Laboratuvar (Biyokimya, Mikrobiyoloji, İmmunoloji, Hormon)

Hastanemiz, Tıp Merkezi olarak hizmet verdiği süre içerisinde Amerika Birleşik Devletleri başta olmak üzere tüm Avrupa ülkelerinde yaygınlaşmış ve ayrı bir Sağlık Merkezi veya hastane içinde bağımsız bir ünite olarak hizmet vermekte olan "OUTPATIENT CLINIC" uygulaması ile bir ilke de imza atmıştır.

"OUTPATIENT CLINIC" başka bir deyişle "Ayakta Tedavi Uygulaması" hastanın ameliyat gerektiren durumlarda ameliyat edilerek aynı gün veya en geç bir gün sonra taburcu edilmesidir. Özellikle Ortopedi, Göz, Kulak-Burun-Boğaz, Kadın Hastalıkları, Üroloji ve Genel Cerrahi'nin bazı branşlarında yapılan ameliyatlardan sonrasında, hastalar en kısa zamanda işlerine, evlerine geri dönmektedirler. Böylelikle hem zamandan tasarruf sağlanmakta, hem de daha ekonomik tedavi edilmesi sağlanmaktadır.

Hastanemiz, ülkemiz şartları gereği hastanelerde saatlerce sırada bekleyen Emekli Sandığı karne sahiplerine de Mayıs 1998 tarihinden bu yana insanımıza yaraşır nitelikte Avrupa standardında hizmet vermekte ve ayda ortalama 7000-8000 civarında emeklimizden hiçbir ücret talep etmeden, sıra bekletmeden, temiz ve güler yüzlü bir ortamda onlara yaraşır nitelikte hizmet sunmaya devam etmektedir.

Hastanemiz, halen yaklaşık 2000 m² kapalı alanda mevcut polikliniklerimize ilave olarak 12 Hasta Yatağı, 3 Yoğun Bakım Yatağı, 2 Ameliyathanesi, 1 Doğumhanesi ile hizmet vermekte olup, Şubat/2000 itibariyle 10 civarında doğum gerçekleştirmiş, 300 civarında hasta da ameliyat edilerek taburcu edilmiştir.

İSTANBUL 29 MAYIS HASTANESİ

İstanbul Hastanemiz de, 1997 yılından bu yana Vatan Caddesi Emniyet Müdürlüğü Yanı Fatih-İSTANBUL adresindeki mülkiyeti Vakfımıza ait binada yürütülen tadilat ve tıbbi cihaz alım çalışmaları neticesinde 01.07.1999 tarihinden itibaren hizmet verir hale gelmiş ve 20.08.1999 tarihinden itibaren de ruhsatlı olarak hasta kabulüne başlamıştır.

Hastanemiz, 10.000 m² kapalı alana sahip, 134 Hasta Yatağı, 32 Yoğun Bakım Yatağı (Koroner, Cerrahi, Yeni Doğan, Reanimasyon Yoğun Bakım) 4 Genel Ameliyathane, 2 Kadın Doğum Ameliyathanesi, 3 Doğumhane, Tüp Bebek ünitesi, Diyaliz ünitesi, Fizik Tedavi Rehabilitasyon, Kemik Yoğunluğu Ölçüm Merkezi, 46 Poliklinik odasında her branşta poliklinik, en gelişmiş teknolojiye sahip Görüntüleme Merkezi (1,5 tesla MR, Spiralli Tomografi, Digital Röntgen, C Kollu ve Mobil Röntgen, 3 boyutlu Ultrason), Nükleer Tıp Ünitesi, 2 adet Digital Kardiyolojik Angio, gelişmiş güvenilir laboratuvarlar (Biyokimya, Bakteriyojoloji, Patoloji, EEG, EMG Odiyoloji) ve Endoskopik Muayene Sistemleri ile Açık Kalp Cerrahisi ve Organ Nakli dahil tıbbın tüm branşlarında Uzman hekim, 46 staff, 24 Konsültan Hekim ve 120 hemşire kadrosu ile 24 saat aynı kalitede hizmet veren 5 yıldızlı bir hastane konumundadır.

Vakfımızın hizmet anlayışını sağlık hizmetlerine de yansıtmayı hedefleyen Hastanemiz hasta ilişkileri kavramını da hayata geçiriyor;

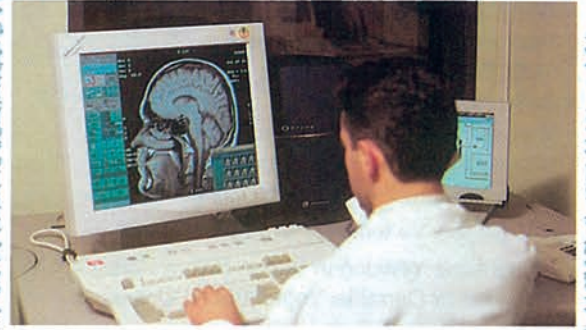
Hastaya, hasta olmanın olumsuzluğunu hissettirmemek; hastanın sağlıksız olma ve yalnızlık duygusunu sıcak ve güler yüzlü yaklaşımla unutturmak bu kavramın temelini teşkil ediyor.

Birçok modern alışveriş merkezinde ve bankalarda uygulanan birebir ve yüz yüze hizmet kavramının sağlık söz konusu olduğunda olmazsa olmaz bir kavram olduğunun bilincinde olan hastane yönetimi tüm çalışanlarını bu yaklaşımla eğiterek göreve başlatıyor.

AMAÇ: Birebir hasta memnuniyetini sağlamak.

Hastanemiz hastaya yaklaşımı, teknolojisi, kadrosu, teşhis ve tedavi üniteleri, otel konforuyla hazırladığı hasta odaları, kafeterya ve kütüphane gibi destek hizmetleri ile sektördeki farkını ortaya koyuyor ve İstanbul'daki hastaneler içinde hızla ilk sıradaki yerini alıyor.

Hastaneyi oluşturan üç bloktan biri özel olarak kadın hastalıkları ve doğum için ayrılmıştır. Jinekolojik muayene

ve doğum öncesi tanı çalışmaları için özel hizmet sunulan bu bölümde, hastaların arzusu doğrultusunda tüm teşhis ve tedavi hizmetleri bayan çalışanlar tarafından yürütülmektedir.

Kadın doğum biriminde kısırlık tetkikleri uygulanmakta ve tüp bebek teknolojisinin alt yapısı hızla oluşturulmaktadır.

İki adet tam donanımlı doğumhane ve kadın doğum ameliyat ve girişimlerinin yapıldığı 2 adet özel ameliyathane 24 saat, 7 gün uzman hekim kadrosuyla hizmet verilmektedir.

Ağrısız doğumun uygulandığı hastanemizde ayrıca riskli gebe izlenebiliyor ve prenatal tanı yöntemiyle doğuştan oluşabilecek problemler belirlenerek, aileye bilgi verilip, doğumun seyri yönlendirilebiliyor.

Anne baba özlemi içinde olan aileler İnfertilite danışma hizmetimizden yararlanarak, bebek sahibi olabilmek için önerilen tedavilerle ilgili bilgilendiriliyor.

Menopoz araştırma ve tedavilerinin uygulanabildiği bu bölümde, rahim ağzı kanser taraması yapılarak, özellikle 40 yaş üstü kadınlarda erken teşhis ve tedavi uygulanabiliyor.

Ayrıca bu ünite de laparoskopik jinekolojik girişimler, jinekolojik onkoloji, tanısal ve girişimsel historoskopi gibi yöntemler başarı ile uygulanmaktadır.

Kalp damar hastalıkları da çağımızın en önemli, en yaygın ancak önlenabilir bir sağlık sorunudur.

Hastanemiz deneyimli kadrosu, özel ameliyathane ve yoğun bakım koşullarında tüm;

- ✓ İnvazif Kardiyoloji Uygulamalarını
 - ✓ Açık Kalp Ameliyatlarını (Koroner By-pass Operasyonları, Kapak Ameliyatları, Konjenital Kalp Ameliyatları, Anevrizma Cerrahisi, vb...)
 - ✓ Kapalı Kalp Ameliyatlarını
 - ✓ Periferik Damar Ameliyatlarını
- dünya standartlarının üzerinde gerçekleştiriyor.

Uzman kadrosu ile 24 saat hizmet veren Kardiyoloji Ünitesinde ise;

- ✓ Koroner Anjiyografi
- ✓ Koroner Anjiyoplasti (Stent)
- ✓ Balon Valvuloplasti
- ✓ Pacemaker Uygulaması
- ✓ Ekokardiyografi

- ✓ Stres Ekokardiyografi
- ✓ Transözofajiyel Ekokardiyografi
- ✓ Telemetri ve Holter İncelemeleri
- ✓ SPECT (Nükleer Kardioloji)
- ✓ Pediatrik Ekokardiyografi
- ✓ Manyetik Rezonans Anjiyografi (1,5 Tesla)
- ✓ Bilgisayarlı Tomografi Anjiyografi
- ✓ Kardiyak Manyetik Rezonans Görüntüleme

ile güvenilir tanı ve tedaviler uygulanmaktadır.

- ✓ Hastanemiz Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi
- ✓ Kalp Damar Cerrahisi Yoğun Bakım Ünitesi
- ✓ Koroner Yoğun Bakım Ünitesi
- ✓ Genel Yoğun bakım Ünitesi

Bölmelerine sahip olup, bu ünitelerde haftanın 7 günü 24 saat süreyle aynı kalitede hizmet verebilmek için gerekli kadro ve donanımı sağlamıştır.

Teşhis ve tedavinin her aşamasında hasta memnuniyetini amaçlayan Türkiye Diyanet Vakfı 29 Mayıs Hastanesi'nin toplam 42 yatak kapasitesi ile hizmet veren yoğun

bakım üniteleri; gelişmiş monitörler, ventilatörler ve hastanın bakımını kolaylaştıran özel yoğun bakım yataklarıyla dizayn edilmiştir.

29 Mayıs Hastanesi Yoğun Bakım Üniteleri hastaları en ileri teknoloji ile izleyip, gerekli tüm tıbbi girişim, tanı ve tedavi yöntemlerini uygulayabilecek kapasitededir.

Hastalıkların tanı ve tedavisinde görüntüleme merkezindeki cihazların teknolojik yapısı ve performansı büyük önem taşır. Bu bilinçle İstanbul Hastanemizde kurulan görüntüleme merkezi en son teknoloji olup, hekimlere, hastalıkların tanı ve tedavisinde teknolojik bir pencere açmaktadır.

Hastalıkların tedavi seyri için gerekli olacak bir çok veriyi almayı sağlayan görüntüleme yöntemleri, bir çok hastalığın tanısını da kolaylaştırmaktadır.

Safra yolları patolojilerinin değerlendirilmesinde kullanılan MR Kolonjiyografi özellikle karaciğer ve safra yolları taşlarının tedavisine ışık tutmaktadır.

Meme kanser taramasında erken tanıyı mümkün kılan mamografi ve tespit edilen şüpheli lezyonları işaretlemek için Sterotaktik Meme Biyopsi İşaretleme kullanılmaktadır.

Mide, bağırsak, idrar yollarının görüntülenmesinde skopi eşliğinde kontrastlı tetkikler yapılmaktadır. Tüm vücut bölgelerinin modern MR cihazları ile görüntülenebilmesi, hastaya radyasyon vermeden hastalığı ile ilgili tanısı hakkında bilgi vermektedir.

BT ile üç boyutlu rekonstrüktif görüntüleme ve damarlarının görüntülenebilmesini sağlayan BT Anjiyografi ve gerçek endoskopik görüntülenmeye eş değer sanal endoskopi de bu birimde uygulanmaktadır.

Tüm vücut damarlarını ve organ kanamaları hakkında bilgi veren pratik bir yöntem olarak kullanılan Renkli Doppler Ultrasonografi cihazı da hastane içindeki Görüntüleme Merkezi içinde bulunmaktadır.

Tüm damarları özellikle beyin damarlarını gösteren tetkiklerde bu birimde başarı ile uygulanmaktadır.

Hasta memnuniyetini en üst seviyede tutmayı amaçlayan hastanemiz hastanın hastane dışına çıkmadan tüm işlerini kendi bünyesi içerisinde tamamlayabilmesini sağlamıştır.

En son teknolojinin kullanıldığı bu merkezde tüm MR ve BT görüntüleri bilgisayar ortamında digital görüntü transferi ile istenilen başka bir bilgisayara aktarılabilir.

Günümüz teknolojisi ile insan sağlığını tehdit eden hemen her türlü risk önceden belirlenebiliyor. Akademisyen

uzmanlar tarafından yönetilen Hastanemiz muayenehanelerden materyal transferi yapılan ve 24 saat Frozen Section imkanı bulunan laboratuvarında;

- ✓ Hemogram (36 Parametre)- ADVIA 120
- ✓ Biyokimyasal Testler, Beckman CX7 Otoanalizör
- ✓ Koagülasyon Testleri, Koagülemetre
- ✓ Kan gazları ve Elektrolit Ölçümü, ABL 625
- ✓ Hormon Testleri
- ✓ ELİSA Testleri, AXSYM ve MICROELİSA Sistemleri
- ✓ Kan Kültürü, Bactec Yöntemi
- ✓ Kültür, Antibiyogram ve Bakteri İdentifikasyonu
- ✓ Sedimasyon, Becton Dickinson Yöntemi
- ✓ Kan Grubu- Cross-Coomlos-Gel Santrifügasyon Yöntemi
- ✓ Hepatit Markerleri
- ✓ Tümör İşaretleyiciler
- ✓ Sistoloji, İmmünohistokimyasal Tetkikler
- ✓ Östrojen/ Progesteron Resöptör Tayini

tetkikleri başarı ile gerçekleştirilmektedir.

Bir çok özel hastanede olmayan patoloji laboratuvarı bilimsel donanımıyla tüm patolojik ve sitolojik analizleri en güvenilir ve en doğru biçimde sunmaktadır.

Kadın, Erkek, Kalp Sağlığı, Menopoz, Prostat gibi "Check-Up" profilleri ve pediatrik analizler, hastalar laboratuara gitmeden en kısa sürede sonuçlandırılmaktadır.

Hayata açılan pencerelerimiz olan gözlerimiz sağlıklı bir durumda tutulması yükümlülüğünü teknolojik donanımı ve uzman kadrosuyla üzerine alan İstanbul Hastanemiz göz kliniği; tüm göz hastalıklarının tanı ve tedavilerini bu klinikte hastalarına sunabiliyor.

- ✓ Bilgisayarlı göz muayenesi
- ✓ Görüntülü biyomikroskopi
- ✓ Havalı göz tansiyonu ölçümü
- ✓ Ayrıntılı göz dibi muayenesi
- ✓ Lazer Uygulamaları
- ✓ Lazer Foto koagülasyon
- ✓ Lazer Trabeküloplasti
- ✓ Bilgisayarlı görme alanı Fundus Anjiyografisi
- ✓ YAG Lazer
- ✓ Göz Ultrasonografisi
- ✓ Fako yöntemi ile katarakt ameliyatları

ve tüm diğer cerrahi tedaviler göz kliniğimizde başarı ile uygulanmaktadır.

*Sürekli Değişen
Teknolojiyi
Hiç Değişmeyen
İnsan Acılarının
Hizmetine
Sunuyoruz.*

Saygı ve özenle yanınızdayız.

KURBAN KAMPANYASI

Diyaret İşleri Başkanlığı tarafından yurtiçindeki ve yurtdışındaki vatandaşlarımızdan kurbanlarını vekâlet yoluyla kestirmek isteyenlere yardımcı olmak amacıyla, 2000 YILI KURBAN BAYRAMI'nda da Başkanlığın organizesinde Türkiye Diyanet Vakfı aracılığıyla VEKÂLET YOLUYLA KURBAN KESİM KAMPANYASI düzenlemiştir.

Bu yıl gerçekleştirilen Vekâlet Yoluyla Kurban Kesim Kampanyasına katılan vatandaşlarımızın kurbanları güvenli bir şekilde kesilerek yurtiçindeki muhtaç vatandaşlarımız ile yurtdışındaki ihtiyaç sahibi dindaş ve soydaşlarımıza ulaştırılmıştır.

Kurbanların bir bölümü ülkemizde kesilmiş, bir bölümü de bedelleri gönderilerek Din Müşavirliklerimiz nezaretinde Türk Cumhuriyetleri ve topluluklarında kestirilerek mahallinde ihtiyaç sahiplerine dağıtılmıştır.

Yurt içinde kesilen kurban etlerinin bir kısmı öğrenci yurtlarındaki öğrenciler, Deprem bölgesindeki depremzedeler ile fakir ve muhtaç vatandaşlarımıza dağıtılmıştır. Kesilen kurbanlardan elde edilen paralar geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da mahallerinde kurban kestirilmesi veya kurban etlerinin kendilerine ulaştırılması mümkün olmayan Türk Cumhuriyetleri ve topluluklarına ulaştırılmıştır.

Bu yıl Kurban Kampanyasına toplam 17.123 kişi iştirak etmiştir. Kampanya neticesinde kurbanların 12.694 adedi deprem bölgesi başta olmak üzere yurtiçinde kestirilmiştir. Yurtdışında ise kurbanların 4.429 adedi de Azerbaycan, Kırım, Kazakistan, Türkmenistan, Kırgızistan, Nahçıvan, Özbekistan, Rusya Federasyonu, Kabartay (Çeçen Mülteciler için), Bulgaristan, Romanya, Makedonya (Üsküp-Kosova) ve Moğolistan'da kesilerek ihtiyaç sahiplerine dağıtılmıştır.

Yurtiçinde kesilen kurbanlar özellikle Marmara bölgesinde meydana gelen deprem sonucunda mağdur durumda kalan acılı vatandaşlarımıza ulaştırılmış, buruk da olsa bayramı yaşamaları temin edilmiştir. Bunun yanı sıra kurban etlerinin bir kısmı da yurtiçinde fakir ve muhtaç vatandaşlarımıza dağıtılmıştır.

Kurbanın sair azalarından elde edilen gelir, Deprem bölgesine, Türk cumhuriyetlerine, ilaç olarak, giyecek olarak, gıda olarak, fakir ve muhtaçlara aynı yardım olarak, eğitim hizmetlerine katkı olarak harcanacaktır. Bu vesileyle kampanyaya katılan vatandaşlarımız hem dinî bir vecibe olan kurbanlarını kesmişler, hem de zor şart-

larda yaşam mücadelesi veren vatandaş ve soydaşlarımıza yardım etmenin, onların yaralarını sarmanın, her günü acı ve sıkıntı içinde geçen bu insanları sevindirmenin mutluluğunu yaşamışlardır.

Bu kampanyaya iştirak eden vatandaşlarımızın kurbanlarından elde edilen gelirin bir kısmı da yurtdışında Türkiye Diyanet Vakfı tarafından yaptırılan okulların öğrencilerine kitap olacaktır. Bu vesileyle, bu eğitim kurumları hizmet verdikçe, kampanyaya katılan vatandaşlarımızın sevap defterine de hayırlar yazılacaktır. Bu hem dünyada, hem de ahirette büyük bir mutluluktur.

HALKIMIZA TEŞEKKÜRLER

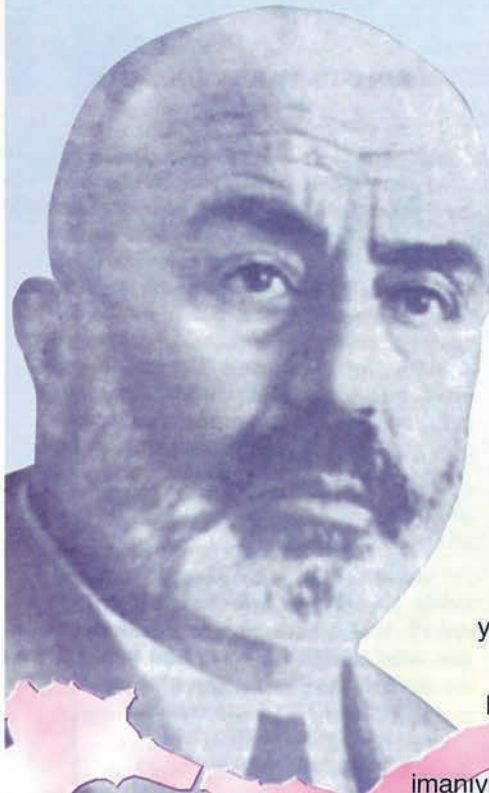
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI'na ORGANİZE EDİLEN ve İŞLEMLERİ TÜRKİYE DİYANET VAKFI TARAFINDAN YÜRÜTÜLEN "2000 YILI VEKÂLET YOLUYLA KURBAN KESTİRME KAMPANYASI"na YURTIÇİNDEN VE YURTDIŞINDAN 17.123 VATANDAŞIMIZ KATILMIŞTIR.

KURBANLARIN 4.429 ADEDİ YURTDIŞINDA, 12.694 ADEDİ YURTIÇİNDE, DİN GÖREVLİLERİMİZDEN OLUŞAN KOMİSYONLARIN NEZARETİNDE, KURBAN BAYRAMININ BİRİNCİ VE İKİNCİ GÜNLERİ DİNİ KAİDELERE UYGUN OLARAK KESTİRİLMİŞTİR.

HALKIMIZA, GÖSTERMİŞ OLDUĞU YAKIN ALAKA İÇİN TEŞEKKÜR EDERİZ.

SAYGILARIMIZLA

İstiklal Marşımızın Kabulü

12 Mart 1921 İstiklal Marşımızın kabul tarihidir. Milli marşlar hiç şüphesiz onu kaleme alan şairden ziyade onu benimseyerek yıllarca dilinden düşürmeyen milletin ve o milletin varlığının sembolü olmuştur.

İstiklal Marşımız; 20. asırda bir çok dünya devleti tarafından yok edilmek niyet ve teşebbüsüne karşı verilmiş bir mücadelenin sonunda ortaya çıkmıştır. İstiklal Marşımız asırlarca hür yaşamız, bayrağı, vatani, namusu, dini için canını feda eden Türk milletin karakterini yansıtmaktadır.

Yaşayışıyla topluma örnek olma vasfını taşıyan Mehmet Akif; bu milletin hislerine tercüman olmuş, bu milletin manevi dünyasını yok etmek ve Türk'ün ellerine zincir vurmaya isteyen Batı'nın güçlü silahlarına milletin imanı ile karşı durabileceğine inanmış ve bu mısraları kaleme almıştır.

Mehrim Mehmet Akif Ersoy'un da bu milletin gönlünde köklü bir yeri vardır. Bunun sebebi, Akif'i belki birçok şairden, hatta birçok idealistten ayıran tarafı şahsiyetidir. O söylediğini yaşayan adamdır. Akif, herkesin bildiği örnek yaşayışı ile bir ahlak ve ideal adamıdır. Dâvâsına inanmış, yaşamış, dönmemiş ve öyle ölmüş bir adam. Ve işte onun Yüce Türk Milletine armağan ettiği İstiklal Marşı....

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak!

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl,
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın, bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim îmân dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın,
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak toprağı sıksan, şühedâ
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Rûhumun senden, ilâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli;
Bu ezanlar - ki şehâdetleri dînin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerâhamdam, ilâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-ı mücerred gibi yerden na'şım!
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki, başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Tarihten Sayfalar

Önemli
SAHSİYETLER

"İnsanlara anlayacakları şeyleri söyleyiniz. Aksi halde Allah ve Resulü'nün yalanlanmasına gönlünüz razı olur mu?"

"İnsanlar uykudadır; öldükleri zaman uyanacaklardır."

"Kişi bilmediğinin düşmanudur"

"Her şey azaldıkça, ilim ise artıkça kıymetlenir."

Hız. Ali

Hicretten yaklaşık yirmi iki yıl önce Mekke'de doğduğu rivayet edilmektedir. Babası Hz.Peygamber'in amcası Ebû Talib, annesi de Fatıma bint Esed b. Haşim'dir. Ebû Talib'in en küçük oğludur. Mekke'de baş gösteren kılık üzerine Hz.Peygamber amcası Ebû Talib'in yükünü hafifletmek için onu himayesine almış, Hz.Ali beş yaşından itibaren hicrete kadar onun yanında büyümüştür. Hz.Muhammed'in peygamberliğine ilk iman edenlerdendir.

Hız.Ali'nin hicretten önceki hayatı hakkında kaynaklarda fazla bilgi yoktur. Ancak hayatı, menkıbevi ve efsanevi rivayetlerle örülü Şii kaynaklarda doğmundan itibaren en ince teferruata kadar ve zengin kerametlerle dolu olarak anlatılır.

Mekke müşriklerinin eza ve cefalarını git-tikçe artırmaları ve hatta kendisini öldürme hazırlıklarına girişmeleri üzerine Medine'ye hicret etmeye karar veren Hz.Peygamber, Hz.Ali'yi, kendisini öldürmeye gelecek müşrikleri oyalamak ve yokluğunu gizlemek maksadıyla Mekke'de bırakmıştır. O da geceyi Peygamber'in yatağında geçirerek onun evde olduğu kanaatini uyandırmıştır. Daha sonra da Hz.Peygamber'in kendisine bıraktığı emanetleri sahiplerine iade edip yine onun emri uyarınca Resulullah'ın kızı Fatıma, kendi annesi Fatıma ve yanındakilerle Mekke'den ayrılarak Kuba'da Hz. Peygamber'e yetişmiştir. Hicretin beşinci ayında muha-

Hız. Ali (r.a.)

cirler ile ensar arasında yakınlık ve dayanışma sağlamak amacıyla kurulan muahat sırasında Hz.Peygamber Hz. Ali'yi kendisine kardeş olarak seçmiş, hicretin 2. yılının son ayında da onu kızı Fatıma ile evlendirmiştir. Bu evlilikten Hasan, Hüseyin ve ölü doğan Muhsin adlı erkek çocukları olmuştur. Hz.Ali Hz. Fatıma'nın sağlığında başka evlilik yapmamıştır. Fatıma'nın vefatından sonra ise birçok defa evlenmiş ve çok sayıda çocuğu dünyaya gelmiştir.

Hız.Ali Bedir, Uhud, Hendek ve Hayber başta olmak üzere, hemen hemen bütün gazve ve seriyyelere katılmış, bu savaşlarda Resul-i Ekrem'in sancaktarlığını yapmış ve daha sonraları menkıbevi bir üslupla rivayet edilen büyük kahramanlıklar göstermiştir. Uhud'da ve Huneyn'de çeşitli yerlerinden yara almasına rağmen Hz.Peygamber'i bütün gücüyle korumuş, Hayber'de ağır bir demir kapıyı kalkan olarak kullanmış ve bu seferin zaferle sonuçlanarak yahudilere galebe çalınmasında büyük payı olmuştur. Fedek'te Beni Sa'd'a karşı gönderilen seriyyeyi ve Yemen'e yapılan seferi sevk ve idare etmiştir. Bu sonuncu sefer üzerine Beni Hemdan kabilesi Müslümanlığı kabul etmiştir. Tebuk Gazvesi'nde ise Hz.Peygamber'in vekili olarak Medine'de kalmıştır.

Hız.Ali, Hz.Peygamber'e katiplik ve vahiy katipliği yapmış, Hudeybiye Antlaşması'nda o yazmıştır.

Hız.Ali ilk üç halife döneminde ne bir idari görevde bulunmuş, ne de yapılan savaşlara katılmıştır. Sadece Halife Hz. Ömer'in Filistin ve Suriye seyahati sırasında Medine'de askeri vali olarak kalmış, Medine'de ikamet edip dini ilimlerle uğraşmayı diğer görevlere tercih etmiştir. Kur'an ve hadis konusundaki derin ilminden dolayı hem Hz.Ebu Bekir'in hem de Hz. Ömer'in özellikle fihki meselelerde fikrine müracaat ettikleri bir sahabe olmuştur.

Hız.Ömer zamanında Hz.Peygamber'in Mekke'den Medine'ye hicret ettiği günün İslâm tarihi için başlangıç kabul edilmesine dair teklif de onun tarafından yapılmış ve kabul edilmiştir.

Hız.Osman Şehid edilince Ümeyye soyuna mensup olanlar Medine'den süratle uzaklaşmış ve böylece şehir bütünüyle isyancıların hakimiyetine girmiştir. Daha sonra Abdullah b. Ömer, Sa'd b. Ebu Vakkas,

Mugire b. Şu'be, Muhammed b. Mesleme ve Üsâme b. Zeyd'in de aralarında bulunduğu as-hap mescidde toplanarak yeni halife seçimine gitmişlerdir. Ali b. Ebû Talib kendisine yapılan hilafet teklifini orada bulunan Talha ve Zübeyr'e yöneltmiş, fakat ısrar üzerine biatı kabul etmiştir.

Biattan sonra Hız.Ali'yi bekleyen en önemli mesele, Hz. Osman'ın katillerinin cezalandırılması idi. Ancak ortada belirli bir katil yoktu. Sayılan binleri bulan bir kalabalık "Osman'ı hepimiz öldürdük" diyorlardı. Halifenin şehre tamamen hakim durumda olan asilerle hamen başa çıkamayacağı açıktı. Bu durumda ortalığın yatışmasını beklemek en doğru yoldu. Yeni halifeyi bu karara sevkeden muhtemel amillerden biri de kendisine fiilen yalnız Medine'de biat edilmiş olması, diğer vilayetlerde durumun henüz aydınlığa kavuşmamış bulunması idi. Nitekim Şam valisi ve Hz. Osman'ın yeğeni Muaviye, kendisini biata davet için gelen elçiye, Ali'nin isyancıların suç ortağı olduğunu iddia ederek red cevabı vermiş ve Osman'ın kanını dava edeceğini göstermişti. Bunun üzerine Hız.Ali, önceleri Hz.Osman'a karşı muhalefeti desteklerken şimdi kendisini halife olarak tanımak istemeyen Hz.Aişe'yi ayrıca dört ay sonra Aişe'nin saflarına katılan Talha ve Zübeyr'i itaate davet için acele kuvvet toplamak ve Basra üzerine yürütmek zorunda kaldı. Hz. Osman'ın katillerini cezalandırmayı samimi olarak isteyen, ancak uygun şartların doğmasını beklediği anlaşlan halifeye karşı Muaviye'nin gösterdiği bu menfi tutumun, ayrıca Mekke'de bulunan Emevi ailesi mensuplarının yanında yer alan bazı sahabilerin bu davranışlarının gerçek sebeplerini izah edebilmek, mevcut bilgilerle mümkün görünmemektedir.

H. Aişe'nin önderliğindeki ordu ile hilafet ordusu Basra önlerinde Hureybe mevkiinde karşılaştı. Tarihte Cemel Vak'ası adıyla meşhur olan savaş sonunda Hz. Ali galip geldi. Talha ve Zübeyr de dahil olmak üzere pek çok müslüman öldü. Bu savaşta ölenlere çok üzülen ve cenaze hizmetlerini bizzat yürüten halife, Hz. Aişe'yi hanımlardan oluşan bir heyet refakatinde Medine'ye gönderdi. Beytülmaldeki paraları ve savaş meydanında ele geçen mal ve silahları ordusuna ganimet olarak dağıttıktan ve kendisine karşı harekete geçenlerle hesaplaştıktan sonra Muaviye'ye tekrar biata davet etti, fakat sonuç alamadı. Bu yüzden müslümanlar bu defa Sıffin'de karşı karşıya geldiler. Süvari ve piyade kuvvetlerinin üç ay süren ve tarafları oldukça bıktıran mücadelesi, "leyletü'l-herir" adıyla meşhur olan 9-10 Safer 37 gecesi cuma sabahına kadar bütün şiddetle devam etti. Halife, ünlü kumandanı Malik el-Eşter vasıtasıyla Muaviye ordusuna son ve öldürücü darbeyi indirmek üzere iken ümidini kaybeden Muaviye savaş meydanından ayrılmaya karar verdi. Fakat Mısır fatihi Amr b. As imdadına yetişerek iki taraf arasındaki ihtilafın halledilmesi için Allah'ın kitabının hakemliği-ne başvurulması tavsiyesinde bulundu. Bunun üzerine Muaviye büyük Şam mushafını beş mızrağın ucuna bağlatarak taşıttı, askerleri de yanlarında bulunan mushafı mızraklarının ucuna bağlayarak, "Ey Iraklılar! savaşı bırakalım; Allah'ın kitabı aramızda hakem olsun!" diye bağırdılar. Bu hareket Ali b. Ebu Talib'in ordusundaki Kurra'nın üzerinde Amr'ın beklediği tesiri icra etti, halife bunun bir hile olduğu hususundaki ikazlarına rağmen ordusuna söz dinlemedi ve Kurra'dan bir çoğunun ısrarıyla hakem kararına başvurulması teklifini kabule mecbur kaldı. Hz. Ali istemeyerek Ebu Musa el-Eş'ariyi hakem tayin etti. Muaviye de Amr b. As'ı hakem seçti. Taraflar Sıffin'de, hakemlerin Allah'ın kitabı, gerektiğinde de Resulullah'ın sünneti ile hükmetmeleri şartıyla anlaştılar. Ancak 70.000 müslümanın öldüğü Sıffin Savaşı'nın sonunda hakemlerin belirlenmesine rağmen

halifenin ordusundaki Temimliler'den bazıları, "La hükme illa lillah" sloganıyla hakem olayına karşı çıktılar; Hz. Ali'nin hakem tayin etmek suretiyle işlediği hatadan tövbe etmesini ve Kur'an-ı Kerim'in buyruğuna uyarak isyancılarla Allah'ın emrine itaat edinceye kadar savaşmasını istediler. Hz. Ali de Allah'ın bu emrini işin başında kendilerine hatırlatmasına rağmen kendisini dinlemediklerini, şimdi ise karşı tarafla bir anlaşmaya girdiğini, dolayısıyla Kur'an-ı Kerim'in hükmüne göre bu anlaşmayı bozamayacağını bildirdi. Bunun üzerine, çoğunluğu Temim kabilesine mensup yaklaşık 10.000 civarındaki asker halife ile birlikte Kufe'ye dönerek Kufe yakınındaki Harura'ya çekildiler. Halife Harura'ya gidip onlarla konuştu. 6000 kişilik bir grup kendisiyle beraber Kufe'ye döndü. Geride kalan ve daha sonra Hariciler diye anılacak olan 4000 kişilik bir kuvvet ise Nehrevan'a gitti.

Bu arada hakemler ilk toplantılarını yaptılar ve Hz. Osman'ın icraatının katlini gerektirecek bir gayri meşruluk taşımadığı, dolayısıyla haksız yere öldürüldüğüne dair ilk kararlarını aldılar. Hz. Ali ise kuvvetlerini toplayıp yeniden Muaviye ile savaşmaya hazırlanıyordu. Bu arada Nehrevan'da bulunan Hariciler'i ikna etmek için kendilerine mektup yazdıysa da sonuç alamadı. Nehrevan'daki Hariciler Hz. Ali'nin kendilerine yaptığı teklifleri reddederek savaşı başlattılar. 9 Safer 38 tarihinde vuku bulan şiddetli çarpışmada Hariciler'in tamamına yakını hayatlarını kaybettiler. Bütün bu hadiseler üzerine bıkkınlık ve yılgınlığa düşen askerleri artık savaşmak istemediklerini söyleyince, Halife Kufe'ye dönmek ve Muaviye'ye karşı faaliyetlerini durdurmak zorunda kaldı.

Esasen hakemler Dumetülcend'deki ilk toplantılardan sonra Şaban 38'de Ezruh'ta bir araya geldiklerinde, Ali b. Ebu Talib ile Muaviye b. Ebu Süfyan'ın her ikisinin de azledilerek halifenin bir şura tarafından seçilmesi kararına varmışlardı. Bu karar önce Hz. Ali'nin hakemi Ebu Musa tarafından açıklandı; söz sırası Muaviye'nin hakemi Amr b. As'a gelince o hilafet makamına Muaviye'yi tayin ettiğini bildirdi. Ebu Musa'nın bu karara karşı çıkmasına rağmen durum değişmemiş ve neticede hakem olayı hilafet meselesini bir çıkmaza götürmüştü, İslâm dünyasını bir takım siyasi ve içtimai huzursuzluklara sürüklemişti. Halkın bir kısmının Hz. Ali'yi, bir kısmının da Muaviye'yi halife olarak tanıması sebebiyle de ikili bir iktidar ortaya çıkmıştı. Hz. Ali hakem olayından sonra Kufe'ye çekilip Muaviye'ye karşı yeni bir sefer için hazırlıklara başlamış, fakat savaşmaktan bıkmış sebat-sız Iraklı askerlerden

yeterli destek görememişti. Nihayet büyük gayret sarfederek 40.000 kişilik bir ordu teşkil edebilmiş ve sefere hazırlanmıştı. Ancak Kufe'de, intikam arzusu ile yanıp tutuşan Harici Abdurrahman b. Mülcem tarafından zehirli bir hançerle sabah namazında yaralanmış, aldığı yaranın tesiriyle iki gün sonra 19 veya 21 Ramazan 40'ta vefat etmiş ve Kufe'ye defnedilmiştir. Bu sırada Muaviye Suriyelilerin tam desteğini sağlayarak başta Mısır olmak üzere Hz. Ali'nin hakiyetindeki birçok yeri ele geçirmiş ve Emevi Devleti'nin temellerini atmıştı.

Şahsiyeti:

H. Ali ortaya yakın kısa boylu, koyu esmer tenli, iri siyah gözlü olup sakalı sık ve genişti; yüzü güzeldi, gülümserken dişleri görünürdü. Kendisinin Hz. Peygamber tarafından verilen "Ebu Türab" lakabından başka "el-Murtaza" ve "Esedullahi'l-galib" gibi lakapları da vardır. Çocukluğunda puta tapmadığı için daha sonraları "Kerremallahu vecheh" dua cümlesiyle anılmıştır. Onun, İslâm'ın yayılış tarihinde ve müslümanlar arasındaki ilim, takva, ihlas, samimiyet, fedakarlık, şefkat, kahramanlık ve şecaat gibi yüksek ahlaki ve insani vasıflar bakımından müstesna bir mevkiiye sahip bulunduğunu, Kur'an ve sünneti en iyi bilenlerden biri olduğunu hemen hemen bütün Sünni ve Şii kaynaklar ittifakla belirtirler. O aynı zamanda tasavvuf dünyası için de vazgeçilmez bir isim olması sebebiyle İslâm tasavvuf edebiyatında, özellikle Türk kültüründe ayrı bir anlam ve önemle ele alınmıştır. Her şeye rağmen Hz. Ali'nin tarihi şahsiyetini, meziyetlerini ve özelliklerini tam anlamıyla doğru bir şekilde belirleyebilmek çok güçtür; çünkü gerek faaliyetleri, gerekse kendisine atfedilen konuşmaları ve şii'leri hakkında son derece farklı rivayetler mevcuttur. Kesin olan husus, onun Kur'an ve sünnete tam anlamıyla bağlı, dünyevi işlerden uzak kalmayı dileyen, İslâm tarihinin Cemel, Sıffin, Nehrevan gibi talihsiz vakaları sonunda göz yaşı döküp muhaliflerinin iman ve hidayetleri için dua edecek kadar hassas, takva sahibi ve idealist bir mümin olduğudur.

H. Ali ashab-ı kiram arasında Kur'an, hadis ve özellikle fıkıh alanındaki bilgileriyle kendini kabul ettirmiş bir otoritedir. Rivayet ettiği hadislerin çoğu fıkhi konulara dair olup, bunları Hz. Peygamber'den ve Hz. Ebu Bekir, Ömer, Mikdad b. Esved ve hanımı Hz. Fatıma'dan duymuştur.

Kur'an-ı Kerim konusundaki derin bilgisinden faydalanmak isteyenleri kendisine soru sormaya teşvik eder, ayetlerin nerede ve ne zaman nazil olduğunu çok iyi bildiğini söylerdi. Zira Hz. Peygamber daha hayatta iken Kur'an-ı Kerim'in tamamını ezberlemiş bulunan ve onun meselelerine hakkıyla vakıf olan sayılı sahabilerden biri de o idi.

KONFERANS

2000'Lİ YILLARDA DİN VE İNSAN

Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Kolları tarafından "2000'li Yıllarda Din ve İnsan" konulu bir konferans düzenlendi.

Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof.Dr. Kenan Gürsoy'un konuşmacı olarak katıldığı konferansta, insanın dinle olan ilişkisi ele alınarak, dinin gerekliliği ve özellikle son günlerde İslâm dini üzerinde yapılan yorumlara açıklık getirildi.

Özellikle kadın dinleyicilerin ağırlıklı olduğu topluluğa tebliğini sunan Prof.Dr.Kenan Gürsoy felsefeci üslubu ile insanı kendi içinden kavramak gibi bir cehde sahibim diyerek "İnsanın objektif, bilimsel anlamda değerlendirilmesinden çok, o hadiseleri nasıl yaşıyor, hangi ıstırapları çekiyor, hangi sıkıntılardan geçerek belli noktalara varıyor, imanla nerede buluşuyor ve bu imanını nasıl kurumlaştırıyor, kurumla olan münasebeti nedir, bu kurumun tarihi süreç içinde, nasıl muhafaza ediyor ve onu ilerilere nasıl aktarıyor? İnsan olarak, fert olarak, içten kavrandığı şekliyle sosyal yapı içinde de olsa, din insan ilişkisini ben bu gözle değerlendirmek istiyorum" dedi.

Dinin, ferdin diğer insanlarla ve ferdin vicdaniyla olan münasebetlerini tanzim eden ve kontrol altına alan hayatî bir sistem olduğunu söyleyen Kenan Gürsoy, "Bir bakıma din, her şeyin Allah için yapılması, bir şeylerin düzelmesi için önce insanın kendisini düzeltmesi gerektiği fikri, gerçek dostun Allah olduğuna inanılması ve bütün güzelliklerin Allah sevgi-

siyle gerçek değerine kavuştuğunun bilinmesidir." dedi.

Dini anlamak için dıştan yaklaşmanın bir sonuç vermeyeceğini, bunun tersine içten kavrayarak, içten yansıdığı şekliyle onu değerlendirmek gerektiğini belirten Gürsoy, "O zaman ne anlama gelecek? Yaşayan insanı kavramalıyız bu anlamda. Yaşayan insanın din olgusuyla nerede karşılaştığını, imanla nerede bütünleştiğini, niçin bütünleştiğini anlamalıyız. İşte burada, insan, yeryüzüne en son gelen varlık olsa da, en kâmil varlık olarak ortaya çıkıyor." dedi.

Kenan Gürsoy yine bu insanın kâmil varlık olmasına rağmen başlangıçta bir çok eksikliklerinin olduğunu ve onu da yaşam süreci içinde tamamladığını, dış dünyaya yöneldiğini ama bu yönelişi yaparken de iç dünyasını ihmal etmemesi gerektiğini söyledi. Gürsoy hem iç dünyasını hem dış dünyasını tanımaya başlayan insanın toplumla bütünleşme sürecine girdiğini belirterek, "Kendinizi, bu sefer toplumla, yekdiğerinizle, diğer insanlarla da bütünleştiriyorsunuz; çünkü, aynı mânâ onlarda da var. Aynı mânâyı baktığınızda, yani aynı güneşle aydınlandığınızda, onlarla beraber olduğunuz bir dünyayı yaşıyorsunuz. Hele, söz konusu İslâmîyet ise, insanı, ilâhî özün barınağı olarak görüyorsunuz ve insana, halka, Hak adına hizmet götürüyorsunuz. Bu, bir egoizmden çıkış ve bir hümanizmanın tam anlamıyla, ama insanı da aşacak şekilde, insa-

nî gerçek manasıyla tanıyacak şekilde hümanizmanın tam anlamını bize kazandırıyor iman hayatında. Ahenkli bir münasebet kuruyor, hem dünyayla, hem yekdiğerleriyle, hem de kendi kendisiyle. Bu ahenk, onun sosyal nizamı, iç nizamı ve ileriye doğru yansıttığı insanî, beşeri projeleri haline geliveriyor. Artık, onun için en büyük kutsal değere sahip Tanrı kavramı, Allah kavramı, bütün bir dünyayı aydınlatan, bütün bir dünyaya kutsallık kazandıran bir değer haline geliyor. Buradan hareketle, belki tabiata da daha büyük bir saygı gösteriyorsunuz. Bir derinleşme, bir derunleşme, bir ufka doğru yöneliş sürecini yaşıyorsunuz. Bu da, toplumsallık içinde, sizinle o arasında, dünya ve tarih arasında —yine sizinle olan münasebetinde— bir bütünlük yaratıyor. Bu, maddî verimler haline gelebiliyor, bir kültür oluyor, maddî verimler haline geliyor; sanat, edebiyat, şiir oluyor, insan oluyor, insanın yeryüzündeki çabası oluyor, toplum halinde yaşanıyor ve bir medeniyet ortaya çıkıyor." dedi.

Din-insan ilişkileri açısından bakıldığında zaman medeniyetler arasında farklılıkların görüldüğünü belirten Kenan Gürsoy, Hristiyanlık ve Hristiyanlığın oluşturduğu medeniyette de farklılıkların olduğunu belirterek, "Hristiyanlık, Ortaçağ boyunca insanı toplumdan, insanı dünyadan, hatta insanı bilimden ve sanattan ayırıyor. Yani, onlar, dünyayı yaşayacaklarsa, kiliseden, dinden ve imandan, ama imanı yaşayacaklarsa dünyadan soyutlanmak durumundalar. İşte buna karşı, Batı dünyasında, modernitenin yavaş yavaş gelen ayak seslerini duyuyorsunuz. İnsan, her şeye karşı. Dinin oluşturduğu bu ikileme karşı; ama, dindarlıktan kendisini arındırarak, dini otoritelere baş kaldırarak, kendisini ayakları üzerinde tutmaya çalışıyor ve ön planda ortaya çıkan ana otorite, insan aklı oluveriyor artık." dedi.

Aklın ön plana çıkmasının bir yerde, insanın dikkatin çekilmesi bakımından son derece

güzel algılandığını ve insanlara hoş geldiğini belirten Gürsoy "Ama, bu, o hale gelecektir ki ileri zamanlarda, insan, kendi kendisine dönüşünün ve kendi kendisiyle bütünleşmesinin coşkusu altında öyle noktalara gelecektir ki, buradan birinci ve ikinci dünya savaşları çıkacaktır. Bir tarihin, belli bir medeniyetin, Batı medeniyetinin yüceltilmesi fikri çıkacaktır. Buradan, insanın, artık kendisinden başka bir şey görmeyecek şekilde, yine kendisine, bu sefer 20 nci Yüzyılda, fert anlamında mahkumiyeti çıkacaktır. İşte, bu bir buhrandır, bu bir bunalımdır, değerler buhranıdır. Nice, Avrupa idrakinde, artık Tanrı ölmüştür. Bütün değerler insan tarafından yaratılacaktır. Bütün değerlerin kendisi tarafından yaratılacağı bir üst insan oluşturmamız, bir beşeri kudret ve kudretin beşerde tecellisini ortaya koymamız di-yordu ve bundan da herhalde çıka çıka Al-manya'daki Nazizm çıktı ve insanlar yine bed-baht oldular. Daha sonra, belki çok daha bi-reysel, çok daha ferdiyetçi bir özgürlük, bir so-rumluluk ortaya çıktı. Bundan da, egoizmden başka bir şey üretilmedi." dedi.

Bu bağlamda Batı dünyasının tarihi süreç içinde iki kriz geçirdiğini söyleyen Kenan Gürsoy, bunun birincisinin Ortaçağ karanlığı, İkinci-sinin de bunun tamamen zıddı olan, insana ve dünyaya dönüş, kendisini, beşeriyeti ve özgürlüğüyle, aklıyla sınırlandırışın ortaya çık-tığı bunalımlar olduğunu söyledi.

İslâmîyetin ise temel itibarıyla akıl ile imanı, dünya ile ahireti ayıran bir prensibinin olmadığını belirten Kenan Gürsoy bu hususta şunları söyledi: "İslâmîyet, temeli itibarıyla muvahhit, tevhitçi bir dindir. Onda, dünya ile öte dünyayı, akıl ile imanı, yapılması gereken ile içte gerçekleştirilmesi gerekeni ayıran bir ana prensip yoktur. O, ahengin peşindedir. Eğer iman, akıl alanından farklı bir şeyler söy-lüyorsa, akıl alanına sırtını çevirmiş değildir. İman, sadece akli aşarak, ama onu reddet-meksizin iman oluvermiştir. Bu, Hristiyanlık ile Müslümanlık arasındaki önemli bir tavır farkıdır. İşte, onun için, ilk yüzyıllarda Biru-ni'lerin, Farabi'lerin, İbn-i Sina'ların, İbn-i Rüşd'lerin o muhteşem aklıyla, ilmin, felsefe-nin ve tefekkürün birleştiğini, hatta bütünleş-tiğini birbirlerini tamamladıklarını görüyorsu-nuz. Onun için bu kadar rahatlar. Onun için daha Hicri ilk 50 yılda, o kendi içine kapalı Arap topluluklarından ta Endülü's'e kadar, İs-panya'ya kadar giden bir Müslüman dinami-zmini görüyorsunuz. Tarihle, dünyayla bütün-leşen bir dinamizmi görüyorsunuz.

Heyhat, bu da uzun sürmüyor. Yani, 16 ncı Yüzyıldan itibaren bir duraklama, bir tem-bellik oluveriyor. Neden; kendi kendimize iha-net ettiğimiz için. Biri, kilisenin o asılmaz kale

duvarlarına hapsedti kendini; diğeri de, kendi medeniyetinden ve kendi cevherinden biha-ber bir tembelliğin içine atıverdi. Tefekkürün ve bilimin, kendisini çok büyük görmüş ol-maktan doğan gururdan nasibini almasıyla, yavaş yavaş bir çözüşe doğru gitti ve kendi-sinden bihaber olunan bu din, iman safhasın-da öyle eksiklikler, öyle yanlışlıklara şahit ol-du ki ve kendisine öyle ihanetler gördü ki, 2000 yılının Ocak ayına kadar gelindi. Toprak altından çıkarılan cesetler, böyle bir biganeli-ğin, böyle bir tembelliğin, böyle bir yanlış an-lamanın neticesinden başka bir şey değildir. Böyle bir unutulmuşluğun, böyle bir gafletin, böyle bir cehaletin ortaya çıkışından başkası değildir."

İslâmın en büyük düşmanının cehalet ol-duğunu vurgulayan Gürsoy, cehaletle müca-dele etmenin gerekliliğine işaret ederek, "Ev-vela, İslâm'ın en büyük düşmanının cehalet ve taassup olduğunu fark etmek mecburiye-tindedir. Cehalet ve fanatizm olduğunu fark etmek mecburiyetindedir. Son 50 –60 yıl, çok şükür, İslâm adına fakültelerin kurulduğu, bi-lim alanlarının açıldığı bir dönemdir. İlahiyat fakültelerimiz ve yetişen ilahiyatçı dostları-mız, meslektaşlarımız, hocalarımız bunun en iyi örnekleridir. Ama, geç kalınmıştır, geç ka-lınmışlığın neticeleri de ortadadır. Ufka baktı-ğım zaman, ümit içinde olmamak mümkün değildir." dedi.

Dini ahlakın derunileştirilmesine insanlı-ğın ihtiyacının olduğunu vurgulayan Kenan Gürsoy, "ahlakın, dini ahlakın derunileştiril-mesine, dini ahlakın içselleştirilmesine ihtiya-cımız var. Yani, bilimle ortaya konan bu ahlak-ın, bihakkın şahısta, kişide yaşanmış olması-na ve bunun örneklerle tespit edilip, o örnek-lerle bütünleşmesine ihtiyacımız var. Bu ör-neklerde kendimizi derinleşen ve kendisini adam eden insan olarak yakalayamıyorsak, taassuptan kurtulmamız mümkün değildir. Evrensel, bütün cihanı kucaklayan bir bakış açısından kurtulmamız mümkün değildir." dedi.

İnsanların dini, kendilerini şekillendirecek tarzda görmemeleri durumunda muvaffak olamayacaklarını belirten Gürsoy, "Eğer, ken-dimizi din adına derunileştirmiyorsak, bunu içimizde bir inşa hareketi, bir şahsiyet mima-risi olarak görmüyorsak, muvaffak olmamız mümkün değildir. Din orada, ben burada, ben ona bakıyorum, o bana bakıyor, hiçbir şey el-de etmemiz mümkün değildir. Onun içselleş-tirilmesi, benim dinim haline gelmesi, imanlı insan haline gelmesi, onunla, onun verdiği mesajın gerçek manasıyla bütünleşmesi ge-rekmektedir." dedi.

Şahsiyetin mimarisine dinin engel olduğu yönünde düşüncelerin olduğunu belirten Ke-nan Gürsoy "Tam tersi, eğer doğru anlaşılıyor-sa bir din, özellikle İslâm Dini doğru anlaşılı-yorsa, bu anlamda ne şahsiyetsizlik, ne so-rumsuzluk, ne de hürriyetsizlik söz konusu-dur. Yeter ki, onu doğru anlayıp, doğru yaşa-yıp, doğru aksettirebilelim." dedi.

Dinin estetik yaşayış ve kavrayışına ihti-yacı olduğunu vurgulayan Kenan Gürsoy "di-nin estetik kavranışına, dinin estetik yaşanışı-na ihtiyacımız var. Yani, din, sadece bir iman deruniliği içinde yaşanmamalı, bunlar maddî verimler halinde kültüre ve oradan medeni-yete dökülmeli. Bunlar, sanat haline gelmeli, bunlar şiir, bunlar mimari, bunlar müsi-ki haline gelmeli. Nitekim, bakınız tarihimize, din, müsi-ki halinde yaşanmıştır, din mimari halin-de yaşanmıştır, din kültür verimleri halinde yaşanmıştır, din şiirdir, din edebiyattır." dedi.

Bütün dinlerde en yüksek kültürel form-ların, din adına gerçekleştirilmiş kültürel form-lar olduğunu belirten Gürsoy "Bakınız Süley-maniye'ye, dinleyiniz İtrî'yi, Dede Efendi'yi, seyrediniz Taç Mahal'i. Bütün bunlar, Allah adına, belki herhangi bir şey vesilesiyle yapılmıştır; ama, hepsi, dini bir form olma özelliği-ni taşır. Eğer estetik formları, estetik formlar oluşturma, meydana getirme bilincini bir tara-fa bırakırsanız, dinle, imanla, gerçekte olması gerektiği gibi bütünleşmemiz mümkün de-ğildir." dedi.

Prof.Dr. Kenan Gürsoy konuşmasının so-nunda, söylediklerinin İslâmîyetin evrensel, cihanşumûl boyutlarıyla kavranmasından geçtiğini belirterek, "Bunun kavranmasında da insan ve insanın anlaşılması geliyor. İslâmî-yet'in sırrı, gerçek manada bu insanın anlaşıl-masıdır." dedi.

Prof.Dr. Kenan Gürsoy tebliğini "O halde, yoğunluğumuzu, dikkat yoğunluğumuzu, ye-tiştirilmesi gereken ve asıl yeni ufuklara doğ-ru bizi götürmesi gereken insana çevirmeliyiz. Bir örnek insan ideali taşımamız, bir örnek in-san tasavvuruna sahip olmalıyız. Bu örnek in-san, her dönemden, her kültürde, kendisine göre, kendi şartları çerçevesinde beliren bir örnek insan olmalı; ama, daima bir örnek in-san ideali gütmeliyiz. Değil mi ki, ehli sünnet için ideal Hazret-i Peygamber'dir. Eğer O'nun tefsiri, O'nun yaşama yorumu, O'nun yaşantı-sallaştırması olmasaydı, İslâmîyet nasıl ger-çekleşmiş olabilecekti? O halde, sırrın, yeni-den, yine insanda olduğunu fark etmek sure-tiyle, bu örnek insan fikrini, sonuna kadar gö-türmeliyiz, bir ideal insan tipi gerçekleştirmek için uğraşmalıyız." diyerek bitirdi.

VAN

Moldovalı Catan Diana Van Müftülüğünde düzenlenen bir törenle müslüman oldu ve Fatma ismini aldı.

7 ay önce turist olarak Moldova'ya giden Vanlı Fatih Çölçimen, hemşirelik okulunda eğitim gören Catan Diana ile tanıştı. Evlenmeye karar veren Diana ve Fatih, birlikte Van'a geldiler. Katolik mezhebine mensup olan Moldovalı Diana Müslüman olmak için Van Müftülüğüne müracaat etti. Müftülükte yapılan işlemlerden sonra Van Müftüsü Osman Şarklı'nın makamında bir ihtida töreni düzenlendi. Müftü Şarklı tören öncesi Catan Diana'ya İslâm dini hakkında geniş bilgi verdikten sonra, müslüman olan kişinin Allah'a ve peygambere karşı olan sorumluluğunu anlattı. Daha sonra Catan Diana Kelime-i Şehadet getirerek müslüman oldu ve "Fatma" ismini aldı. Fatih ve Fatma'yı tebrik eden Müftü Şarklı, kutsal kitabımız Kur'an-ı Kerim'i Fatma'ya hediye etti. Müslüman olmaktan son derece mutlu olduğunu belirten Fatma, duygularını şöyle dile getirdi: "Daha önce İslâm dini ve diğer dinler hakkında araştırmalarım vardı. Müslüman olmamda yapmış olduğum araştırmaların etkisi oldu. Hayatımı bundan sonra İslâm dininin emrettiği şekilde sürdürmek istiyorum."

SAKARYA

Vakfımız Sakarya Şubesi, depremde hayatını kaybeden 3 din görevlisinin ailesi ile eşi ve çocuğunu kaybeden 1 din görevlisine, toplam 3 milyar 500 milyon TL. para yardımında bulundu. Sakarya Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Süleyman İlhami Özden, Müftülük binasında yardım çeklerini verirken yaptığı konuşmada, yakınlarını kaybedenlere sabır dileyerek, "Siz bizlere emanetsiniz ve yalnız değilsiniz" dedi. Depremde eşi ve 3 çocuğuyla birlikte hayatını kaybeden Müftülük görevlisi Metin Demir'in sağ kalan 11 yaşındaki oğlu M.Fatih Demir'i öperek "Sen artık benim oğlumsun" diyen Özden, din görevlilerinin öksüz ve yetim kalan çocuklarına her türlü yardımın yapılacağını kaydetti. Özden daha sonra; M.Fatih Demir ile 32 Evler Hacı Bayram Camii imamı Dursun Yılmaz ve eşiyle birlikte hayatını kaybeden İsmail Gümüş'ün çocuklarına birer milyar, eşi ölen Mecidiye Camii Müezzini Yıldırım Akbulut'a da 500 milyon TL.'lik yardım çekini teslim etti.

Nazilli

Nazilli Müftülüğü'ne müracaat ederek Müslüman olmak isteyen Alman asıllı Maria Knevel, düzenlenen ihtida merasimiyle, İlçe Müftüsü Servet Aydın ve şahitler huzurunda Kelime-i Şehadet getirerek müslüman oldu.

Meryem adını alan genç bayan kendi isteği ile İslâmîyeti seçtiğini ifade ederek, "Şu an dünyanın en mutlu insanı benim ve Müslüman olmamı bana nasip ettiği için Allah'a şükürler olsun" dedi.

Nazilli Müftüsü Servet Aydın Meryem'i tebrik ederek, kendisine Kur'an-ı Kerim Meali ile Dini Bilgiler Ders Kitabı hediye etti.

Kale

Kale Müftülüğü "Ezanı Güzel Okuma Kursu" düzenledi.

Kale Müftülüğü, İslâm'ın temel esaslarından namaz ibadetine müslümanları davet eden ezanın beş makamda ve güzel bir şekilde okunması için bünyesindeki din görevlilerine 20 gün süreyle beş makamda ezanı güzel okuma kursu verdi.

Kursu başarıyla tamamlayan din görevlileri, kurs bitiminde düzenlenen bir programda davetlilere Türk Tasavvuf Musikisi'nden seçkin örnekler verdiler.

İşcehisar

İşcehisar Müftülüğü ve Vakfımız Şubesinde ortaklaşa "Hadislerde Kadının Toplumdaki Üstün Yeri" konulu bir konferans düzenlendi.

Konya İlahiyat Fakültesi Araştırma Görevlisi Huriye Martı tarafından

verilen konferansta, kadının toplumdaki yeri, sahip olduğu hakları dile getirilerek, çocukların aile içerisinde çok iyi, ailesine ve toplumuna faydalı insan olarak yetiştirilmesinin gerekliliği anlatıldı.

Kadınlar tarafından büyük bir beğeni ve dikkatle takip edilen konferansın benzerlerinin düzenlenmesi konusunda da çok sayıda talep geldi.

Bodrum

Bodrum'da kültür hizmetleri artarak devam ediyor. Geçen yıllarda olduğu gibi bu yıl da Bodrum Müftülüğü ve Vakıf Şubemiz işbirliğiyle "Cami Dışı Din Hizmetleri" programı çerçevesinde panel ve konferanslara başlanmıştır.

Geçtiğimiz günlerde Bodrum Oasis İş Merkezi Kültür Salonu'nda yazar ve programcı Münib Engin Noyan tarafından "Sevgi ve Hoşgörü" konferansı verilmiştir.

Bodrum Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bekir Kaplan'ın açış konuşmasını yaptığı konferansta, tebliğci Engin Noyan sevgi ve hoşgörü kavramlarını detaylı bir şekilde anlatarak, tüm insanların gönlünün sevgiyle dolması ve hoşgörülü olması durumunda problemlerin kalkacağına işaret etti.

Takriben 500 kişinin dinleyici olarak katıldığı konferansa ilginin bir hayli fazla olduğu gözlemlendi.

Midyat

Hayırsever Cemil Çelik'ten Vakfımıza anlamlı bağış.

Dini ve hayri hizmetlerde kullanılmak üzere, Midyat ilçesinde

yaşayan hayırsever Cemil Çelik bahçeli apartmanını Vakfımıza bağışladı. Bağışı Vakfımız adına Midyat Müftüsü ve Vakfımız Şube Yönetim Kurulu Başkanı Eyyüp Bozkafa kabul etti.

Türkiye Diyanet Vakfı olarak, hayırsever Cemil Çelik'in yaptığı hayrın Allah katında kabul olmasını niyaz eder, hayırsever vatandaşımıza Allah'tan uzun ömür dileriz.

Mehmet Erdoğan

Yahya Kemal'i Anlamak

Şiire getirdiği yenilik ve şiir anlayışıyla Türk şiirinde çığır açan şairlerden biri olan Yahya Kemal, 2 Aralık 1884'te Üsküp'te doğdu, 1 Kasım 1958'de İstanbul'da öldü.

1903-1912 yıllarında 9 yıl Paris'te kaldı. Tarih, siyaset ve edebiyat alanında kendini yetiştirdi. Zamanın tanınmış tarihçilerinden dersler aldı; eski, yeni kuşaktan çeşitli Fransız şairleriyle tanıştı. Dünya görüşü, Türk tarihine ilgisi, Fransız edebiyatını yakından tanınması şiiri için yeni bir zemin teşkil etti.

1912'de yurda dönünce tarih ve edebiyat öğretmeni olarak görev yapmaya başladı. Kurtuluş Savaşı yılları öğretmenlikle geçti. Daha sonra hariciyeye geçti ve danışman, delege ve büyükelçilik görevlerinde bulundu. Çeşitli dönemlerde milletvekili olarak parlamentoya girdi. En son 1949'da büyükelçilikten emekliye ayrıldı. Ömrünün kalan kısmını İstanbul'da Park Otel'de geçirdi. Şiirleri, gazetelerde yazdığı makaleler ölümünden sonra kitaplaştırıldı.

Bugün bütün eserleri, adına kurulmuş bir enstitü tarafından yayınlanmaktadır.

Yahya Kemal modernleşme dönemi Türk şiirinde çığır açmış usta bir şairdir. Şiiri kendi gelişme çizgisi içinde değiştirmeye, yenilemeye çalışmış; geçmişin değerleriyle günün imkânlarını sentezlemeyi başarabilmiştir. Bu sebeple şiiri hiç yadırganmadan benimsenmiş, çok geniş bir okur kitlesine ulaşmıştır. Şiirin yanında nesirde de başarılı bir yazardır. Türk tarihi, sanatı, vatan kavramı ve milliyetçilik konularında etkili yazılar yazmış, mütareke yıllarında İstanbul'da, Kurtuluş Savaşını destekleyen ateşli, heyecanlı makaleler kaleme almıştır. Aynı zamanda etkileyici bir hatip, kişiliği, zevkleri ve ince nükteleriyle tam bir "söz-lü gelenek" adamıdır.

Yahya Kemal'e gelinceye kadar şiirde en önemli mesele vezin ve konuydu. Mısraya değer vermeyen, düz yazı ben-

zeri şiirler yazılıyordu. Şiir, dile getirdiği fikirler yüzünden seviliyor, şiirin sanat değeri meselesine önem verilmiyordu. Oysa Yahya Kemal'e göre şiir, önce "şiir" olmalıydı. Fransız sembolistlerinin "saf şiir" anlayışından etkilenerek şiirde musiki ve ahenk gibi öğelerin önemine inanıyordu.

Türk şiirinin bütün dönemlerini yepyeni bir bakış açısıyla değerlendirerek daha önceki şairlerden çok farklı ürünler verdi. Şiirdeki başarısını büyük ölçüde dildeki hassasiyetine bağlamak gerekir. Türkçe'ye girmemiş hiçbir Arapça ve Farsça kelimeyi kullanmamış; İstanbul Türkçesini, onun konuşma dilini benimsemiştir. Dil şuuru ve başarılı şiirleri sebebiyle Türkçe'nin aruz veznine uygun olmadığı iddiasını çürütmekle kalmamış, Türk şiirinin aradığı sesi keşfetmiş ve kendinden sonraki şairlere kapıları açmıştır.

Yahya Kemal'in ilk Türk "kültür şairi" olduğunu söylemek gerekir. Meselâ onun gözünde vatan bir düşünce değil, tarihi-coğrafi bir gerçeklik, sanat ve kültür değerlerinin oluşturduğu bir mekân ve üzerinde yaşamakta olduğumuz bir topraktır. Temelde romantik olmasına rağmen gerçekçi bir şairdir.

Belki batıyı taklit etmeden batılı olabilmemiş ilk Türk şairi Yahya Kemal'dir. Fransa'daki ilk yıllarında kısa bir süre sosyalizme ilgi duymuş, sonra turancı olmuş, en sonunda Fransız milliyetçilerinin fikirleriyle kendi tarih anlayışına varmıştır. Milliyetçiliğe ilgi duymasında, doğup büyüdüğü Rumeli topraklarının kaybedilmesi ve Fransız Devrimi'nin yarattığı milliyetçilik anlayışının tesiri büyüktür.

Yahya Kemal'in tarih görüşü önemlidir. Türk tarihini İslâm tarihinin bir parçası olarak görür ve bunu Alparslan'ın 1071'de Malazgirt'i fethiyle başlatır. Bu yüzden onun Osmanlı tarihine bağlılığını bazı çevreler Cumhuriyet düşüncesinin karşıtı olarak algılamışlardır. Oysa geç-

mişle, tarihle ilgisi tepkici bir özlemden değil, geçmişin birikimlerini bir millî kültüre dönüştürme amacından kaynaklanıyordu. "Ne Harabî, ne Harabatıyım / Kökü mazide olan âtiyim" demekle bunu ifade ediyordu.

Yahya Kemal'in en orijinal tarafı dönemindeki resmî tezlerle yakınlık duymamasıdır. Kültür kimliğimizle ilgili Türkçü, batıcı, Anadolu uygarlıkçısı gibi pozitivist bir tutumla "millî" olanı "dini" olandan ayırmaya çalışan ve önerilen millî kültür anlayışı içinde Osmanlı-Türk kültüründen gelen öğelere yer vermeyi büyük ölçüde reddeden anlayış ve tezlerle itibar etmemiştir.

Yahya Kemal pozitivist olmadığı gibi, gelenekçi, muhafazakâr veya İslâmcı da değildi. Yönü batıya dönük olsa bile ayakları doğuydu. Hem batılı hem rinti; hem romantik hem de gerçekçiydi. Köklü ve asildi. Ucuz ve yüzeysel değil, pahalı ve derin bir düşünceyi temsil etti. Böyle bir şiir yazdı. Eksiklikleri ve zaafına rağmen büyüklüğü buradan gelmektedir.

Yahya Kemal üzerinde çok yazılan, çeşitli akademik çalışmalara konu olan, müsvetteleri bile neşredilmiş bir sanatçı olmasına rağmen hâlâ yeterince anlaşılamamıştır. Onu düşünceleri dolayısıyla reddedenler veya şiirindeki tarihî ve millî unsurlar sebebiyle "merkez" kabul edenler zihniyetlerini değiştirmedikçe Yahya Kemal anlaşılabilirliğini korumaya devam edecektir. Çünkü onda hamasete yer yoktur.

Bugünkü düşünce dünyamız ve şiirimiz, tıpkı onun yapmaya çalıştığı gibi kendini, kendi gelişme çizgisi içinde değiştirmeye, yenilemeye; geçmişin değerleriyle günün imkânlarını sentezleme gayretinde olmadıkça ne Yahya Kemal'i anlayabilecek ne de bir adım ileriye gidebilecektir. Kısır döngü içinde kendini ve dünyayı geriden izlemeye mahkûm kalacaktır.

Kemal GÜRAN
TDV Yayınları Ankara 2000, 412 Sayfa

MÜSLÜMANIN EL KİTABI

Her Müslüman İçin Gerekli İlmihal

Ülkemizdeki ve yurt dışındaki din kardeşlerimizin inanç, ibadet, ahlâk ve sosyal hayatla ilgili ihtiyaçlarını karşılayacak, dinî sorularına cevap verecek, bilgi eksikliklerini giderecek nitelikte ve halk seviyesinde dinî eserlerin hazırlanması ve yayınlanması gerekli görülmektedir.

**Bu kitap işte bu ihtiyacı karşılamak
amacı ile hazırlanmıştır.**

Kitapta;

- ✓ İnsan ve din ilişkisi,
- ✓ İman ve iman esasları,
- ✓ Dinî yükümlülük kavramı ve ibadet,
- ✓ İslâm ve İslâm'ın şartları,
- ✓ Abdest, boy abdesti, teyemmüm ve namaz pratikleri,
- ✓ İslâm dini açısından insan ve sosyal hayat ile ilgili konular,
- ✓ İslam ahlâkı,
- ✓ Tövbe ve dua

gibi her müslüman için gerekli olan özlü temel dinî bilgiler bulunmaktadır.

**Sevdiklerinize
bir gül verin!**

20 Nisan

Kutlu Doğum Haftası

25 Yıldır Hizmetinizde

